

చందమామ

జనవరి 1992

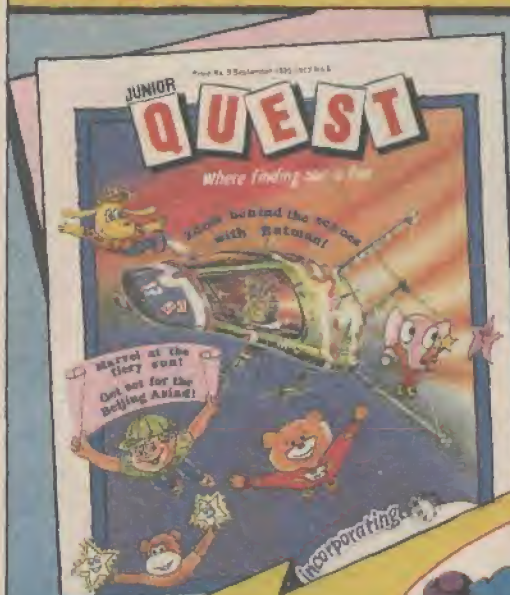

JUNIOR

QUEST

NOW with the added fun of **SPUTNIK Junior!**

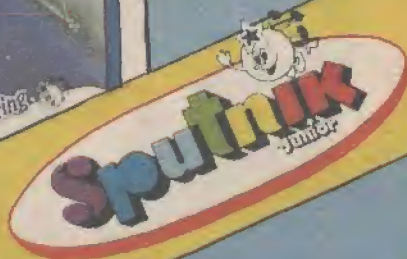
Selections from Sputnik Junior!.

- * Colourfully illustrated stories and cartoons.
- * Superb science fiction
- * Entertainment and general knowledge

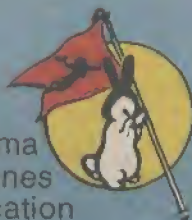
64 packed pages!

At just Rs. 6/-

To subscribe write to,
JUNIOR QUEST,
Dolton Agencies,
Chandamama Buildings,
N.S.K. Salai, Vadapalani,
Madras - 600 026.

A Chandamama
Vijaya Combines
publication

చూడండి పిల్లలూ!
మీరు కూడా జోన్ జోకర్స్
డౌన్స్ చేయించగలరా?

అవును!
చేయించచ్చు
కొరస్-ప్రిట్ పవర్తో

ఉంటుంది ముచ్చటగా!

ఉంటుంది శుభ్రంగా!

కొరస్ ప్రిట్ గ్లూ స్టిక్ నరదాయే నరద
తేలిక యిది, శుభ్రమైనది, త్వరగా
చెయ్యచ్చిది. ద్రవరూపంలోని జీగురులాగ
యిటూ అటూ పాకి పాడు చెయ్యింది.

రంగు కాగితం, కొరస్ ప్రిట్ గ్లూ స్టిక్, యీ
రెండూ వాడే అందమైన వస్తువుల్ని తయారు
చేసుకోవచ్చును మీరు. స్కూలు ప్రాజెక్టుల
కోసం, క్రాఫ్ట్ పర్క్ కోసం, అమ్మకీ, నాన్నకీ,
స్నేహితులకీ కానుకలుగా ఇవ్వడం కోసం.

దొరుకుతుంది రెండు సైజుల్లో:
18 గ్రాములు & 9 గ్రాములు సైజులం.

మార్కెట్ చేసేవారు:

కొరస్

AKA/481/TL

ఉచితం! జానీ జోకర్స్ చెయ్యడం కోసం, సొంత అడ్రసు వ్రాసిన రు. 1 పోస్టల్ కవరు జతపరుస్తూ వీరికి వ్రాయండి.
కొరస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్, పోస్ట్ బాక్స్ నం. 6558, వర్ధి, బొంబాయి 400 018

Don't you owe the

See my tail
It's out of a
Fairy Tale

Nice 'n' funny
I'm a Bunny

Your Bear Hugs
are warmer
than mine

Foxy is my name
But I'm oh-so tame

Tonight
Tomorrow

Little one a cuddles?

Give the
Li'l Panda
a Handa

I can't chase
no mice
But I'm
soft 'n' nice

No carrots to eat
But I'm a treat

hug me tight
I'll give you
ride

CUDDLES

CHANDAMAMA TOYTRONIX

MERI GOLD COVERING WORKS
P.O.BOX 1405, 14, RANGANATHAN STREET
T.NAGAR, MADRAS - 600 017, PHONE: 444671

చందమామ

సంస్థాపకుడు: 'చక్ర పాణి'

సంపాదకుడు: నాగిరెడ్డి

నూతన ప్రపంచ వ్యవస్థ!

కొత్తసంవత్సరంలో అడుగుపెడుతున్న ఈ కరుణంలో, ఇటీవల కొందరు నాయకులు ప్రస్తావిస్తున్న, 'నూతన ప్రపంచ వ్యవస్థ' అన్న విషయం గురించి పరిశీలిద్దాం.

అమెరికా అధ్యక్షుడు జార్జ్ బుష్, గల్ఫ్ యుద్ధానంతరం—త్వరలో 'నూతన ప్రపంచ వ్యవస్థ' రూపొందించనున్నది, అని మొట్టమొదట అన్నారు. ప్రపంచ రాజకీయాలలో వస్తూన్న మార్పుల దృష్ట్యా ఆయన అలా అని పుండవచ్చు.

గత సంవత్సరం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు జరిగాయి. సోవియట్ యూనియన్, యుగోస్లావియా లోని రాష్ట్రాలు కొన్ని ప్రత్యేక దేశాలుగా విడిపోయి, చిన్నచిన్న దేశాలు పైకం సర్వకలత స్వతంత్ర దేశాలుగా రూపొందాయి. అయుధ సేకరణను తగ్గించడానికి అగ్రరాష్ట్రాలు తీసుకున్న నిర్ణయాలు, అగ్నేయాసియాలోనూ, పశ్చిమ అసియా దేశాలలోనూ నెలకొంటున్న శాంతిపరిస్థితులు మున్నగు పరిణామాలు ఆలోచ్యకరమైన నూతన ప్రపంచ వ్యవస్థను దోహదం చేయగలవని ఆశించవచ్చు.

చైనా ప్రధాని లీ పెంగ్—సర్వదేశాలమధ్య పరస్పర చర్యలద్వారా, అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలను పరిదిద్దుకోవాలి; నెహ్రూ, నాసిర్, బిట్ ప్రతిపాదించిన పంచశిల సిద్ధాంతాలు, నూతన, ప్రపంచ వ్యవస్థకు పునాదులు కావాలి, అని తన ఆకాంక్షను వ్యక్తం చేశారు.

మన దేశానికి చెందిన ప్రముఖ దౌత్యవేత్త డా॥ ఇందు ప్రకాష్ సింగ్, ఈ విషయాన్ని మరింత స్పష్టంగా నిర్వచించారు. 'అబ్రహం లింకన్ రాబిన్సన్, లెనిన్ సహాయుడి అర్థిక మాత్రాలూ, మహాత్మాగాంధీ నైతిక విలువలూ కలగలిసిన సహకార జీవనంలోనే ప్రపంచ మానవజాతి మనుగడ ఇమిడి ఉన్నది!' అని ఆయన అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఇవన్నీ సునిశితంగా ఆలోచించవలసిన విషయాలు!

'చందమామ' పాఠకులకు నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాము!

సంపుటి 90

జనవరి '92

సంచిక 1

విడి ప్రతి: 4-00

సంవత్సర చందా: 48-00

వనిత

1975

వనితం స్థితిగతులు
మెరుగుపరచడానికై....

* అంతర్జాతీయ సుహాగ పంచత్వరంలో ఉదయంపవ
ఏతైక ప్రీతన పత్రిక ఏది?

వనిత

* దశాబ్దంన్నరగా ప్రీతికు ఉనయత్తమైన అనేక
అంశాలను ప్రస్తావిస్తున్న ఏతైక మాస పత్రిక ఏది?

వనిత

* మనీ నెలతల ప్రయనెచ్చెలి ఏది?
వివ్వంతకాంగా

వనిత

కాగితం

• విజ్ఞానానికి • విజ్ఞానానికి • విజ్ఞానానికి

వనిత

చందా వివరాలుకు,
విజ్ఞానానికి కాగితం,
చందమామ బిల్డింగ్స్,
మెదపనది, ముదాసు - 500 026

1992

వనితలను అద్భుతయవ్వంలో
సజ్జిపించడంలో పడిపాడవ
సంపత్కరం....

నలభైనాలుగు సంవత్సరాల క్రితం, సం॥ సెప్టెంబర్ లో నాజీ జర్మనీ పాలండ్ స్వాతంత్ర్య సముపార్జన కోసం, విభజనకు మీద దురాక్రమణ జరపడంతో, రెండవ గురైనది మన దేశం. నలభైఆరు సంవత్సర ప్రపంచయుద్ధం (1939 — 1945) రాలకు పూర్వం విడిపోయిన రెండు దేశా ప్రారంభమయింది. యుద్ధంలో జర్మనీలను ఒకటిగా కలపడానికి కృషి చేసిన పరాజయం పాలపడంతో, హిట్లర్ అత్యు నాయకుణ్ణి ఇవాళ మన దేశం గౌరవిస్తు హత్య చేసుకున్నాడు.

న్నది. అంతర్జాతీయ అవగాహనను జర్మనీ లొంగిపోయిన తరువాత, అది పెంపొందించడానికి

ఏర్పరచిన నెహ్రూ అవార్డును (1990) శాంతియుతంగా, ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఉభయ జర్మనీలు ఒకటిగా విలీనం కావడానికి కృషి చేసిన దా॥ హెల్మట్ కోల్ కు ఇచ్చి సత్కరిస్తున్నది.

నెహ్రూ జన్మదిన మైన సవంబర్ 14న ఈ పురస్కారాన్ని ప్రకటించారు. 1989వ సం॥ నెహ్రూ అవార్డు—దక్షిణాఫ్రికాలోని జాతి వివక్షతను రూపుమాప 'ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ జర్మనీ' అన్న దానికి కృషి చేస్తూన్న జింజాబ్వే అధ్యక్షుడు పేరుతో పశ్చిమ జర్మనీ కూడా ఏర్పడింది. దా॥ రాబర్ట్ ముగాబేకు లభించింది. కాని 1954 వ సం॥లో అది సర్వతంత్ర

ఆఖరి చక్రవర్తి అయిన రెండవ కైజర్ స్వతంత్ర రాజ్యంగా రూపొందింది. జాన్ విల్ హెల్మ్ కాలంలోనూ, ఆ తరువాత దాని రాజధాని. అదాల్ఫ్ హిట్లర్ నియంతృత్వ పాలనలోనూ 1953 వ సం॥లో తూర్పు జర్మనీలో జర్మనీ ఒకటిగానే ఉండేది. 1939 వ చెలరేగిన అల్లర్లను సోవియట్ సేనలు

వార్తలు-విశేషాలు:

హెల్మట్

కోల్ కు

నెహ్రూ అవార్డు

నాలుగు ప్రాంతాలుగా విభజించబడి అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, సోవియట్ సేనల ఆధీనంలోకి వచ్చింది. 1949 వ సం॥లో తూర్పు ప్రాంతం 'జర్మన్ డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్' అన్న పేరుతో స్వతంత్ర దేశమయింది. దీనినే తూర్పు జర్మనీ అంటారు. తూర్పు బెర్లిన్ దీని రాజధాని. ఆ సంవత్సరంలోనే

1953 వ సం॥లో తూర్పు జర్మనీలో జర్మనీ ఒకటిగానే ఉండేది. 1939 వ చెలరేగిన అల్లర్లను సోవియట్ సేనలు

అణచివేశాయి. ఆ తరువాత తూర్పుజర్మనీ ప్రజలు పశ్చిమ జర్మనీకి తప్పించుకుని పారిపోకుండా 'బెర్లిన్ గోడ' నిర్మాణం కూడా జరిగింది.

1973 వ సం॥లో ఉభయ జర్మనీల మధ్య సత్సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. 1976 వ సం॥లో కమ్యూనిస్టు నాయకుడు ఎరిక్ హోనెకర్ తూర్పు జర్మనీ అధ్యక్షుడయ్యాడు.

ఆయన సోవియట్ యూనియన్ సహచరుడుగా వుంటూనే, ఉభయ జర్మనీల మధ్య స్నేహ సంబంధాలను పెంపొందించాలని, 1987 వ సం॥లో మొట్టమొదటిసారిగా పశ్చిమ జర్మనీని సందర్శించాడు. అప్పుడు డా॥ హెల్ముట్ కోల్ పశ్చిమ జర్మనీ ఛాన్సలర్ గా వుండేవాడు.

1990 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన

12 దేశాల 'యూరోపియన్ కౌన్సిల్' సమాఖండ చరిత్రలో నూతన శకానికి నాంది వేశం—ఉభయ జర్మనీల శాంతియుత పలికిందని, నెహ్రూ అవార్డ్ కమిటీ చిరీసం కోసం డా॥ కోల్ చేస్తూన్న కృషిని ప్రశంసించింది.

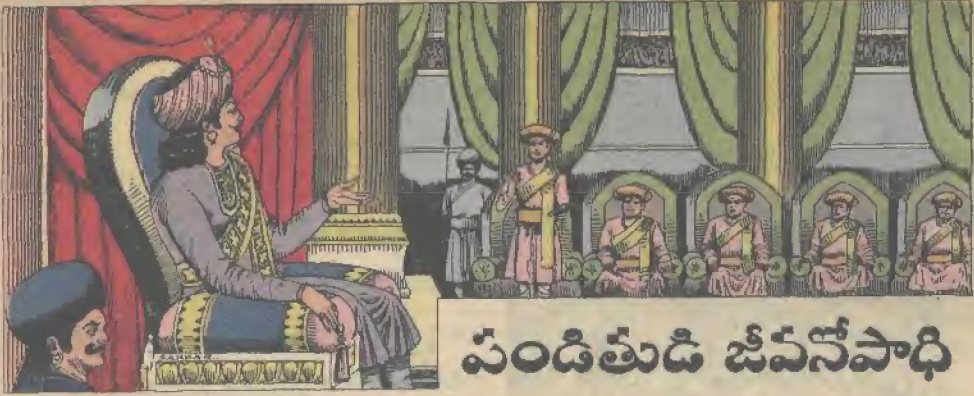
ప్రొత్సహించింది. అనాటినుంచి డా॥కోల్ యూరప్ దేశాల వ్యవహారాలలో ప్రముఖ పాత్ర వహించసాగాడు. 1990 అక్టోబర్ 3 వ తేదీ ఉభయ జర్మనీలు విలీనమయ్యాయి. ఆనందోత్సాహాలతో ప్రజలు బెర్లిన్ గోడను పడగొట్టారు. ఇవాళ 8 కోట్ల జనాభాతో, సంయుక్త ఆర్థిక విధానంతో, సమైక్యజర్మనీ ప్రపంచంలో గొప్ప

శక్తిగా రూపొందే అవకాశం ఉన్నది.

1990వ సం॥ జరిగిన ఎన్నికలలో డా॥ కోల్ జర్మనీ ఛాన్సలర్ గా ఎన్నికయ్యారు. ఆయన ఒక ఇష్టాగోష్టిలో -మర్నాటికే మైన ప్రపంచ వ్యవస్థ రూపొందానికి మహత్మాగాంధీ, జవహర్ లాల్ నెహ్రూ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు తనకెంతో స్ఫూర్తినిచ్చినట్లు చెప్పారు.

సమైక్య జర్మనీ అవిచ్ఛిన్నం ఐరోపా

పండితుడి జీవనోపాధి

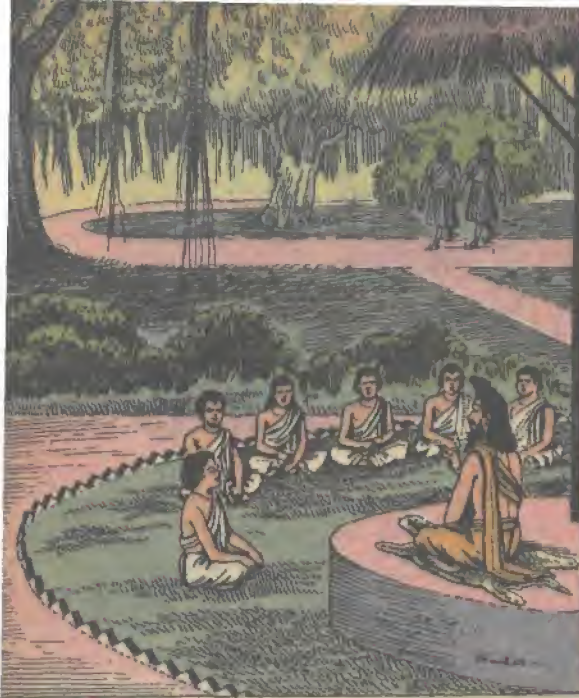
విమలపురి రాజైన వివేకవర్మకు సాహిత్యమంటే తగనిమక్కువ. పాండిత్యమన్నది, సరస్వతీకటాక్షం వుంటేతప్ప లభించని గొప్పవరమని, ఆయన విశ్వాసం. ఆ కారణంగా, ఆయన తనను దర్శించ వచ్చిన కవులనూ, పండితులనూ ఎంతగానో ఆదరించేవాడు. శ్రీముఖుడనే కవి, వివేకవర్మ ఆస్థాన ప్రధానపండితుడు. మంత్రి అయిన ధీనిధికి పండితులంటే సదభిప్రాయం లేదు. ధనంతో పోలిస్తే, పాండిత్యం ఎందుకూ కొరగాదని అతడు భావించేవాడు.

ఒకసారి మాటల సందర్భంలో రాజు వివేకవర్మ, ధీనిధితో. "మహామంత్రి! శ్రీముఖుడి పాండిత్య ప్రతిభావిశేషాలు చూసినప్పుడు, నాకున్న సరిసంపదలు, వాటిముందు గుడ్డిగవ్వకు సరిపోలవని విస్తుంది," అన్నాడు.

అందుకు ధీనిధి నవ్వి, "మహారాజా! మన్నించండి, నేను తమ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించలేను. ధనంతో పోలిస్తే, పాండిత్యం ఎందుకూ పనికిరాదు. పాండిత్యం లేకుండా జీవించవచ్చుగాని, ధనం లేకుండా జీవించడం సాధ్యం కాదు. ఆ శ్రీముఖుడు, మీరు జీవనోపాధి కల్పించకపోతే, ఎంత పండితుడయ్యావో లాభం?" అన్నాడు.

వివేకవర్మకు, మంత్రి మాటలు రుచించలేదు. ఆయన మంత్రితో, "మీరు సాహిత్యం గురించిన సరైన అవగాహన లేక, అలా మాట్లాడుతున్నారు!" అన్నాడు.

దానికి ధీనిధి, "మహారాజా! నాకు సాహిత్యంతో, ఇతర కళలతో పరిచయం లేకపోవచ్చు. కాని, వాస్తవ జీవితాన్ని గురించిన అనుభవం తమకు కలిగితే

తప్ప, నా మాటల్లోని యధార్థం తమరు గ్రహించలేరు," అన్నాడు.

ఇలా వుండగా—ఒకసారి రాజు వివేక వర్మా, ధీనిధి విమలపురిలోని ఒక గురుకులాన్ని సందర్శించడానికి వెళ్ళారు. ఆ గురుకులాన్ని మాధవానందుడనే ఆయన నడుపుతున్నాడు. రాజ్యంలోని మరే ఇతర గురుకులాల్లోని విద్యార్థులకన్నా, మాధవానందుడి గురుకులంలోని విద్యార్థులు ఎక్కువ ప్రతిభాపాటవాలు చూపుతున్నారు!

వివేకవర్మ, మాధవానందుణ్ణి కలుసుకుని, "ఆర్యా! మీ గురుకులంలో విద్యనభ్యసించిన విద్యార్థులు, మిగతావారి

కన్న ఎక్కువ ప్రజ్ఞ చూపుతున్నారు. ఇందుకు కారణం ఏమిటో చెబితే వినాలనుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

మాధవానందుడు చిన్నగా నవ్వి, "మహారాజా! ఇక్కడ గురుకులంలోనేను బోధించాల్సినదంతా బోధించాక, ప్రతి విద్యార్థికి ఆస్థానపండితుడు శ్రీముఖుడు రచించిన కావ్యాన్నెకదాన్ని ఇస్తాను. ఆ కావ్యంలో తప్ప పట్టగలిగితే, అప్పుడే అతడికి యోగ్యతాపత్రం ఇవ్వడం జరుగుతుంది," అన్నాడు.

ఇది విని వివేకవర్మ కోపంగా, "అయితే, మా ఆస్థానపండితుడి కావ్యాల్లో తప్పలేనిదండం, మీ విద్యార్థులు విధిగా చేయవలసిన పని అన్నమాట! ఇది మా ఆస్థానానికి తీరని అవమానం," అన్నాడు.

మాధవానందుడు వినయంగా, "మహారాజా! మహాకవిశ్రీముఖుడి కావ్యాల్లో తప్ప చెప్పగలగడమంటే, సామాన్య విషయం కాదు. దానికి ఎంతో పాండిత్యం కావాలి. మా విద్యార్థుల మేధాశక్తికి ప్రమాణంగా, మీ ఆస్థానపండితుణ్ణి తీసుకున్నామంటే, అది మీకు గర్వకారణమేగాని, అవమానం ఎంతమాత్రమూకాదు," అన్నాడు.

ఈ మాటలతో వివేకవర్మ కాస్త శాంతించి, "సరే! ఈనాటివరకూ మీ

గురుకులం నుంచి, ఎందరు విద్యార్థులు యోగ్యతాపత్రాలు తీసుకున్నారు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"ఏమని చెప్పేది, మహారాజా! కిందటి సంవత్సరం వరకూ, ఏడాదికి ఒకరిద్దరి కంటే ఉత్తీర్ణులయ్యేవారు కాదు. కాని, ఈ ఏడాది పదిహేనుమందిదాకా యోగ్యతా పత్రానికి అర్హులయ్యారు. అయితే, అలా అర్హులైనవారిలో చాలామంది సామాన్యమైన తెలివితేటలు గల వాళ్ళు కావడం, నాకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది," అన్నాడు మాధవానందుడు.

"మహాకవి శ్రీముఖుడి కావ్యాలలో తప్పులు పట్టగలవాళ్ళు. సామాన్యమైన తెలివిగలవాళ్ళని మీరనడం, ఎంతగా

వున్నది!" అన్నాడు రాజు వివేకవర్మ ఆశ్చర్యంగా.

అప్పటివరకూ మౌనంగా వున్న మంత్రి ధీనిధి కల్పించుకుని, "ఇందులో ఎంత విమిలేడు, మహారాజా! మాధవానందుల గురుకులం నుంచి వచ్చినవారికి, మీరు ఆస్థానంలో ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతనిస్తున్నారు. అందువల్ల, వేరే ఎవరైనా మహా పండితుడు, శ్రీముఖుడి కావ్యాలలోని లోపాలను ఎంచి నిద్రంగా వుంచుకుని, ఈ గురుకులంలో విద్య పూర్తిచేసినవారికి, వాటిని ఎంతో కొంత ధరకు అమ్ముతూండ వచ్చు గదా!" అన్నాడు.

మంత్రి లొక కబుద్ధికి వివేకవర్మ ఆశ్చర్యపోయాడు.

వారం రోజుల తర్వాత, వివేకవర్మ చారులను పంపి విచారించగా, మంత్రి మాటల్లో నిజమున్నదని తెలింది. రాజధానికి దాపులనున్న రామాపురం అనే గ్రామంలో విష్ణుశర్మ అనే పండితుడొకాయన వున్నాడు. ఆయన శ్రీముఖుడి కావ్యాలలోని తప్పలను ఎంచి, మాధవానందుడి గురుకులం నుంచి వచ్చినవారికి వాటిని చెప్పి, ఎంతో కొంత ధనం వసూలు చేస్తున్నాడు.

రాజు వివేకవర్మ, విష్ణుశర్మను చూడబోయి, "పండితోత్తమా! మీరు చేయవలసిన పనేనా ఇది? మీ కారణంగా ప్రతిభలేని విద్యార్థులు పట్టాలందుకుంటున్నారు.

మీ పాండిత్యాన్ని ఇలా ఎందుకు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాడు.

విష్ణుశర్మ చేతులు జోడించి, "మహాప్రభూ! ఇన్నాళ్ళకు, ఈ విధంగానైనా మీ దర్శనభాగ్యం లభించింది. గతంలో ఎన్నోసార్లు రాజధానికి వచ్చాను. కాని, నా పాండితీప్రతిభ చూసి, తన స్థానం ఎక్కడ దెబ్బతింటుందోనని, మీ ఆస్థాన పండితులు శ్రీముఖులవారు, నాకు మిమ్మల్ని కలిసే అవకాశం లేకుండా చేశారు. సాక్షాత్తు మీరు ఆస్థాన పండితుడిగా ఎంపిక చేసిన శ్రీముఖుని కావ్యాలలోనే తప్పు లేన్నగలిగిన నాకు, ఎంతో కొంత ప్రతిభ వున్నదనే అనుకుంటున్నాను. ప్రతిభ లేనివారికి యోగ్యతా పత్రాలు లభిస్తున్నాయని, మీరు బాధపడుతున్నారు; ప్రతిభ కలిగి భుక్తికి లేక నేను బాధపడుతున్నాను. అందువల్లనే, నా పాండిత్యాన్ని నా చేత నైన రీతిలో సామ్యు చేసుకుంటున్నాను. ఇందులో నాకు తప్పేమీ కనిపించడం లేదు," అన్నాడు.

రాజు వివేకవర్మ మారుమాట్లాడకుండా, రాజప్రాసాదానికి బయలుదేరాడు. మంత్రి ధీనిధి, ఆయనతో, "మహారాజా! లక్ష్మీకోసమై సరస్వతిని అమ్ముకునే పండితులు వున్నప్పుడు, సాహిత్యం కంటే ధనం గొప్పదని నేను భావించాను!" అన్నాడు.

ఆ మాటలకు వివేకవర్మ నవ్వి, "పొర బాటు, మహామంత్రీ! ధనం అనేది జీవనోపాధికి సహకరించేదయితే, సాహిత్యం ఒక కళ. కాబట్టి, రెండిటినీ పోల్చడం అర్థరహితం. ధనార్జనకై పాండిత్యాన్ని అమ్ముకున్నాడని, ఒక పండితుడిపై నేరారోపణ చేసేముందు, అతడికి మనం బతుకుతెరువు కల్పించామా లేదా, అనేది ఆలోచించాలి. విష్ణుశర్మ ఆలా ప్రవర్తించడానికి కారణం నేనే తప్ప, అతడి తప్పు అణుమాత్రం కూడా లేదు. అయితే, మీ దురభిప్రాయానికి కారణం, శ్రీముఖుడి పంటి కొందరు స్వార్థపరులు," అన్నాడు.

ఆ తర్వాత రాజు వివేకవర్మ, శ్రీముఖుడిని ఆస్థాన పండిత పదవి నుంచి తొలగించి, ఆ స్థానంలో విష్ణుశర్మను నియమించి, పండితులెవరైనానరే తనను సులువుగా కలిసే అవకాశం కల్పించాడు.

ఒకనాడు రాజు వివేకవర్మ, మాటల సందర్భంలో విష్ణుశర్మతో, "పండితృత్తమా! మీరు ఆస్థానపండితులు గనక,

ఇక నుంచి మాధవానందుడి గురుకులంలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు యోగ్యతా పత్రాలివ్వడానికి, మీ కావ్యాలనే ప్రామాణికంగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అంటే—మీ కావ్యాలలో తప్పు లెన్ని నవారికే యోగ్యతా పత్రాలిస్తారన్నమాట!" అన్నాడు.

దానికి విష్ణుశర్మ, "వద్దు, ప్రభూ! ఇంతవరకూ నేను చేసిన పనే, రాజ్యంలోని మరొక పండితుడెవరైనా చేసే అవకాశం వున్నది," అన్నాడు.

దానికి వివేకవర్మ, "ఇప్పుడు రాజ్యంలోని పరిస్థితులు గతంలోలా లేవుకదా! ప్రతిభ గల పండితుడికి నన్ను దర్శించే అవకాశం పూర్తిగా వున్నది. అయితే, ఇకపై మాధవానందుడి గురుకులం నుంచి, ఒక్క విద్యార్థి కూడా యోగ్యతా పత్రాన్ని పొందకూడదన్నదే, నా ఆకాంక్ష!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

రాజు మాటల్లోని మర్మాన్ని గ్రహించి మౌనంగా తలూపాడు, విష్ణుశర్మ.

సాహసి!

చింతపల్లి అనే ఊళ్ళో ఓబలేసు అనేవాడు, ఒక రాత్రంతా భయంకరమైన నట్టదవిలో క్రూర జంతువులమధ్య కాలం గడిపి, తెల్లవారగానే తాపీగా ఇల్లా చేరుకున్నాడు. ఈ సాహసకృత్యం ఊరి జమీందారుకు తెలిసి, అటువంటి సాహసికి తగిన బహుమానం ఇద్దామని, నౌకరును ఓబలేసు ఇంటికి పంపాడు.

ఆ సమయంలో ఓబలేసు ఇంట్లో లేడు. నౌకరు, వాడి భార్య కాసులమ్మకు సంగతి చెప్పాడు.

అది విని కాసులమ్మ రుసరుసలాడుతూ, “ఈ సంగతి జమీందారుగారి వరకూ వెళ్ళిందన్న మాట! నంపాడించిన కూలిదబ్బులు ఎక్కడో జూదం అడి పోగొట్టుకుని, ఇంటికి వచ్చి నాకెదురుపడే దైర్యం లేక, రాత్రంతా నట్టదవిలో కాలం గడిపాడు. ఈ రోజు కూలిదబ్బులతో పాటు, నిన్న పోగొట్టిన కూలిదబ్బులు కూడా కలిపి తెచ్చినప్పుడే గడపతోక్కమని, ఇంటి నుంచి తరిమేశాను. ఆ ఇచ్చే బహుమానమేదో, నాకివ్వమని జమీందారుగారికి చెప్పి!” అన్నది.

నౌకరు తిరిగి వచ్చి జమీందారుకు కాసులమ్మ అన్న మాటలు చెప్పాడు. అయిన చిన్నగా నవ్వుకుని, “అవును, నిజానికి ఓబలేసును అంతటి సాహసవంతుణ్ణి చేసిన, వాడి పెళ్ళానికీ బహుమతి చెందుతుంది,” అన్నాడు.

—జొన్నలగడ్డ రత్న

11

[వదానందముని ఆదేశానుసారం, దుర్భాధులను ఎదిరించడానికి అపూర్వము హిమాలయాల నుంచి దుద్రపురికి వచ్చాడు. దుద్రపురి యువరాణి కృష్ణకుమారి కంఠహారంలోని మహిమగల చంద్రకాంతమణిని కాజేయడానికి, దుష్టమాంత్రికుడు తన బాల్యమిత్రుడయిన ప్రధానమంత్రితో రహస్యలోచన జరపడం, అపూర్వము చాటునుంచి విన్నాడు.—తరువాత]

మాంత్రికుడు ప్రధానమంత్రి భవనం నుంచి, వెలుపలికి వచ్చేసరికి అర్ధరాత్రి అయింది. వాడు నల్లటిదుస్తులు ధరించడంవల్లా, నల్లటిజుట్టూ, పొడవాటి గడ్డం కారణంగా చీకటిలో చీకటిగా నడవ సాగాడు.

చంద్రకాంతమణితో మాంత్రికుడు ఎటువంటి పూజలు చేయనున్నాడు? ఆ పూజా విధానాలను వాడు ఎవరినుంచి.

నేర్చుకున్నాడు? ఎప్పుడు చేస్తాడు? మొదలైన విషయాలను తెలుసుకోవాలన్న ఉత్సాహంతో, అపూర్వము మాంత్రికుడికి వెనకగా, కొంతదూరంలో, అడుగుల చప్పుడు వినిపించకుండా నడవసాగాడు. తన వెంట మరొకరు వస్తున్నారన్న విషయం మాంత్రికుడికి తెలియదు.

నగరం పొలిమేర దాటాక, దారిపక్కన వున్న ఒక పొదలోనుంచి, బలమైన ఎలుగు

“చందమామ”

బంటి ఒకటి వచ్చి, మాంత్రికుడి ముందు పంగింది. మాంత్రికుడు దాని వీపుమీద కూర్చున్న తరవాత, అది అమితవేగంతో అరణ్యంకేసి పరిగెత్త సాగింది. వేగంగా పరిగెత్తడం అపూర్వ్యుడికి కొత్తకాదు గనక, అతడు దాన్ని వెంబడించి పరిగెత్త సాగాడు!

కొంతసేపటికి వాళ్ళు అడవిలోని ఒక చిన్న నదీతీరం సమీపించారు. ఎలుగు బంటి వీపు మీది నుంచి కిందికి దిగిన మాంత్రికుడు దాని చెవులు పట్టుకుని గట్టిగా మెలిపెడుతూ, "మూర్ఖుడా, పరిగెత్తడం కూడా మరిచిపోయినట్టున్నావు, ఛీ ఛీ! వెళ్ళి, బేతాళ వటవృక్షం దగ్గర

వుండు. నేను వస్తాను," అని అజ్ఞాపించాడు కోపంగా.

ఎలుగుబంటి సరేనన్నట్టు గుర్రుపెట్టి, వెనుదిరిగి వెళ్ళి చీకటిలో కలిసిపోయింది. ఆ మృగం పరిస్థితి చూసి, అపూర్వ్యుడికి జాలి కలిగింది. అతడు కూడా ఒక్కొక్కసారి జంతువులపై ప్రయాణం చేయడం కద్దు. అయినా, అతడు జంతువులను బెదిరించడు, హింసించడు. ప్రేమతో, కృతజ్ఞతగా చూడుచుకుంటాడు. అందువల్ల జంతువులు కూడా అతనిపట్ల ఎంతో అప్యాయతను కనబరుస్తాయి. అయితే, ఈ మాంత్రికుడు ఎలుగుబంటిని మంత్ర ప్రభావంతో లొంగదీసుకుని, హింసించి దాని చేత ఊడిగం చేయించుకుంటున్నాడు!

మాంత్రికుడు నదిని సమీపించి, ఏదో మంత్రం పఠిస్తూ మూడుసార్లు చప్పట్లు చరిచాడు. కొంతసేపటికి నదిలో దూరంగా నీళ్ళను పైకి చిమ్ముతూ, ఒక పెద్దమొసలి పైకి లేచి మాంత్రికుడు నిలబడి వున్న ఒడ్డుకేసి ఈడుకుంటూ వచ్చింది. దగ్గరికి రాగానే, మాంత్రికుడు ఎగిరి దాని వీపు మీద కూర్చుని, "ఊ, వేగంగా పో!" అని అజ్ఞాపించాడు.

మొసలి పడమటి దిశగా ఈడుకుంటూ బాణంలా దూసుకుపోసాగింది. దానిని

అనుసరించి, అపూర్వుడు కూడా ఒడ్డు మీద పరిగెత్తసాగాడు.

అకాశంలో రేఖామాత్రంగా నేచంద్రుడు కనిపిస్తున్నాడు. అక్కడక్కడా చుక్కలు మెరుస్తున్నాయి. నదికి రెండు వైపులా పొదలనుంచి, నక్కల ఊళలూ, గుడ్ల గూబల అరుపులూ వినిపిస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు దూరంనుంచి పులి గాంధ్రీంపు వినిపిస్తున్నది. అయినా, భయం అంటే ఎరుగని అపూర్వుడు, వాటినంతా లెక్కచేయకుండా, మాంత్రి కుణ్ణి వెంబడించి పరిగెత్తసాగాడు.

అలా చాలా దూరం వెళ్ళాక, నది రెండు పాయలుగా చీలి, అందులో ఒక

పాయ ఇరువైపులా కొండలుగల ఒక ఇరు కైన సొరంగ మార్గంలోకి ప్రవేశించింది. అది చిమ్మచీకటి కమ్ముకున్న సొరంగ మార్గం. మొసలి సొరంగంలోకి సునాయా సంగా ప్రవేశించింది. అంతవరకూ నది ఒడ్డున పరిగెత్తుతూన్న అపూర్వుడు, నీళ్ళ లోకి దూకి, మొసలిని అనుసరించి, ఈదుకుంటూ వెళ్ళసాగాడు.

మొసలి ఒక గుహ ముఖద్వారం దగ్గరికి వెళ్ళి ఆగింది. వెంటనే మాంత్రి కుడు దాని వీపు మీది నుంచి ఒక్క గెంతులో దాపులనున్న పెద్ద బండ మీదికి ఎగిరి దూకాడు.

"ఎవరక్కడ?" అన్న అతి భయంకర మైన కీడు కంఠస్వరం గుహలో పలినుంచి వినిపించింది. అటువంటి వింత కంఠ స్వరాన్ని అపూర్వుడు అంతకుముం దెన్నడూ వినలేదు. అదొక ముసలిదాని కంఠస్వరమై వుంటుందని అతడు ఊహించాడు.

"నీ భృత్యుడైన వీరవికటుణ్ణి, నేను! లోపలికి రావచ్చా?" అన్నాడు మాంత్రికుడు.

"నువ్వు సరే, మరి నీ వెంట ఉన్నవా డెవడు?" అని గద్దించిందా కంఠస్వరం.

"నేనూ, మొసలి తప్ప మూడో ప్రాణి లేదు, తల్లీ!" అన్నాడు మాంత్రికుడు.

“మూర్ఖుడా! చుట్టుపక్కల జాగ్రత్తగా చూడు!” అని కోపంగా హెచ్చరించినా కంఠస్వరం.

గుహలోని మాయదారి ముసలిది— తాను ఇక్కడ వున్న సంగతిని పసిగట్టగల శక్తిగలిగినదని అపూర్వపు గ్రహించాడు. వెంటనే అతడు గురువు ఉపదేశించిన అదృశ్యకరణ మంత్రాన్ని పఠించి, ఎవరికీ కనిపించకుండా మాయమైపోయాడు!

మాంత్రికుడు సారంగమంతా పరిశీలనగా చూశాడు. కాని వాడి కంటికి ఎవరూ కనిపించలేదు!

“లేదు తల్లీ, లేదు! ఈ పరిసర ప్రాంతాలలో నేనూ, మొసలి తప్ప మూడే జీవం లేదు!” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

“అలాగా! అయితే రా,” అని అజ్ఞాపించినా కంఠస్వరం.

వీరవికటుడు గుహ లోపలికి అడుగు పెట్టాడు.

అపూర్వపు మెల్లగా మరొక బండ మీదికి ఎక్కి, ముసలిది ఉన్న గుహకేసి, పాచిపట్టి జారుతూన్న బండలమీదుగా జాగ్రత్తగా పాకుతూ వెళ్ళసాగాడు.

మానవకపాలంలో రగులుతూన్న ఒక విధమైన మంట, గుహలో పసుపుపచ్చ కాంతిని కలిగిస్తున్నది. ముసలి మంత్రగత్తె గుహలోని గొడకు అనుకుని కాళ్ళు

బార్లా చావుకుని కూర్చుని ఉన్నది. ఆమె వయసు ఖచ్చితంగా చెప్పలేముగాని, మూడువందల యేళ్ళు వుండవచ్చు! ఆమె శరీరం అస్థిపంజరంలా ఉన్నది. ఒళ్ళంతా ముడతలు, కాని ప్రకాశవంతంగా ఉన్నది. కళ్ళు కణకణలాడే నిప్పుకణికల్లా అతి భయానకంగా ఉన్నాయి. వేలిగోళ్ళు పాముల్లా వంకిలు తిరిగి ఉన్నాయి.

“ఏమిటి సంగతి? మన ప్రయత్నం ఫలించినా?” అని అడిగింది ముసలి మంత్రగత్తె.

వీరవికటుడు ముసలి మంత్రగత్తె పాదాలకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి,

లేచినిలబడి, "అవును! ఆ మణి ఇప్పుడు యువరాణి కంఠహారంలో ఉన్నది. అది త్వరలో నా చేతికి రాగలదని భావిస్తున్నాను!" అన్నాడు.

"ఒక్క మణి మాత్రమేనా నీ చేతికి వచ్చేది?" అని అడిగింది మంత్రగత్తె.

వెంటనే సమాధానం చెప్పలేక వీరవికటుడు మౌనంగా చూడసాగాడు. వాడి వాలకాన్ని చూసి, మంత్రగత్తె గుహ మారుమోగేలా వింతధ్వనితో నవ్వింది.

"నీ ఉద్దేశం నాకు అర్థం కావడం లేదు, తల్లీ! ఆ మణితోపాటు మరేదైనా కావాలని కోరుకుంటున్నావా?" అని అడిగాడు వీరవికటుడు.

"మరేదో నాకెందుకురా మూర్ఖుడా! నువ్వు గొప్పగా భావించే ఆ చంద్రకాంత మణినైనాసరే నేను కావాలన్నా?" అని అడిగింది మంత్రగత్తె.

"లేదు. ఆ మణిని ఎలా సాధించాలో తెలియజేసింది, నువ్వు. అది కూడా నా కోసమే కదా! అందుకు నిర్మలమైన నీ కరుణాస్వభావమే కారణం?" అన్నాడు వీరవికటుడు విస్మయంగా.

"అందుక్కారణం కరుణాస్వభావం కాదురా, మూర్ఖుడా! అసలు నాకు కరుణ అంటేనే తెలియదు. పైగా, నిర్మలమైనదేమిటి, నీ క్రాధం! నాకు బిశ్వర్యం మీద ఆశలేదు. అధికారం మీద వ్యామోహం లేదు. నువ్వేమో రాజునై పోవాలని తపతపలాడి పోతున్నావు. రాజయ్యే రహస్యం నాకు తెలుసు కాబట్టి నీకు సహాయపడుతున్నాను. నిన్ను నేను మామూలు రాజును కాదు; ఈ ప్రపంచానికే చక్రవర్తిని చేస్తాను," అన్నది మంత్రగత్తె.

"నీమేలు ఈ జన్మకు వూరిచిపోను!" అన్నాడు వీరవికటుడు.

"ఒత్తిమాటలు సరిపోవు. నీకు నేను చేస్తూన్న ఈ సహాయానికి తగిన ప్రతిఫలం నాకు దక్కాలి!" అన్నది ముసలి మంత్రగత్తె.

“నీ కోరిక ఏమిటో సెలవివ్వు!” అన్నాడు వీరవికటుడు.

“నాకున్నదల్లా ఒకే ఒక్క కోరిక. నేను పోగొట్టుకున్న యౌవనాన్ని మళ్ళీ పొందాలి! అందుకోసం ఆ మహిమగల మణితోపాటు యువరాణిని కూడా నువ్వు తీసుకురావాలి. ఆ యువరాణి యౌవనాన్ని నేను నా శరీరంలోకి జుర్రుకుంటాను!” అంటూ మంత్రగత్తె బిగ్గరగా నవ్వింది.

ఆ మాటలు వినగానే అపూర్వుడు సైతం కంపించిపోయాడు!

“ఇంతకుపూర్వం కొంతమంది యువకులను బలి ఇచ్చి, వాళ్ళ యౌవనాన్ని పొందాలని ప్రయత్నించావు కదా! అయినా నువ్వు ఎప్పటిలాగే ఉంటున్నావు గాని, మార్పు రాలేదే!” అని తన అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేశాడు వీరవికటుడు.

“అపశకునపు కూతలు కూయకు! అప్పటి నా ప్రయత్నం విఫలమయింది, అంతే! అందువల్ల నా ప్రయత్నాన్ని మానుకోమంటావా, మూర్ఖుడా. ఇప్పుడు

నా ప్రయత్నం సఫలం కాగలదన్న గట్టి నమ్మకం నాకున్నది. ఎందుకంటే ఆ తంతుకు కావలసిన యువతికి ఉండవలసిన అర్హతలన్నీ రుద్రపురి యువరాణిలో ఉన్నాయి. రాజకుమారిలోని యౌవనాన్నంతా నా శరీరంలోకి పీల్చుకుంటాను. హా! హా! అప్పుడు చూడు నా ఆనందాన్ని! మళ్ళీ యౌవనం వస్తే ఎంత హాయిగా వుంటుంది!” నేనెంత అందంగా ఉండగలనో ఊహించగలవా?” అని అడిగింది మంత్రగత్తె మళ్ళీ బిగ్గరగా నవ్వుతూ

“నువ్వు ఇప్పుడు కూడా అందంగానే ఉన్నావు!” అన్నాడు వీరవికటుడు.

“నేర్చుయ్, మూర్ఖుడా! నీ కపట నాటకాలు నా దగ్గర సాగవు. నావల్ల పనులు కావాలని, ఊరక మూర్ఖంగా పొగడ వద్దు. విన్నావా, నేను చెప్పినట్టు చెయ్. లేదా ఈ షణ్ణమే ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిపో,” అని కీచుకంతంకో అరిచింది ముసలి మంత్రగత్తె. —(ఇంకావుంది)

రాజుగారి వంటవాడు

సింహాకేతుడనే రాజు వద్ద, గంటన్న అనే వంటవాడు వుండేవాడు. వాడు, రాజుగారి కొక్కరికి మాత్రమే వంట చేసేవాడు. అందరూ వాణ్ణి రాజుగారి వంటవాడు అనేవారు.

ఒకసారి రాణిగారి తమ్ముడు, అక్కను చూడవచ్చాడు. ఆమె గంటన్నకు, రాజుగారితో పాటు తన తమ్ముడికి వంట చెయ్యమన్నది. గంటన్న చేయనన్నాడు. రాణి భటులను పిలిచి, గంటన్నను అప్పటికప్పుడు లాక్కుపోయి, నభలో వున్న రాజుగారికి పిర్యాదు చేయమన్నది.

రాజు, గంటన్నను రాణిగారి మాటను ఎందుకు ధిక్కరించావని అడిగాడు. దానికి గంటన్న, “ప్రభూ! నేను మీకు మాత్రమే వంటవాణ్ణి! ఈ సంగతి అందరికీ తెలుసు,” అన్నాడు.

రాజు గర్వంగా మీసాలు దువ్వకుని, గంటన్నకు ఒక ముత్యాలహారం బహూకరించి, వాడి అత్తాభిమానాన్ని నభలో మరింత తెలియచేయాలన్న ఉద్దేశంతో, “నీకు వంద వరహాలు బహుమతి ఇస్తాను. రాణిగారి తమ్ముడికి వంట చెయ్యి,” అన్నాడు.

గంటన్న వెంటనే, “అలాగే, ప్రభూ!” అన్నాడు.

రాజు ఆ జవాబుకు అశ్చర్యపోయి, “ఇందాక నాకు తప్ప మరెవ్వరికీ వంట చెయ్య నన్నావు. ఇప్పుడు వంద వరహాలకు అశపదా, మరొకరికి చేస్తానంటున్నావు?” అని ప్రశ్నించాడు.

అందుకు గంటన్న, “అదేం లేదు, ప్రభూ! ఇందాక చేయనన్నది, రాజుగారి వంటవాడి నన్న అత్తాభిమానంతో, ఇప్పుడు చేస్తానంటున్నది, మీ మాట మీది గౌరవంతో. ప్రభువుల మాటను ఒక వంటవాడు తొని పుచ్చాడన్న అవఖ్యాతి తమరికి రాకూడదు కదా!” అన్నాడు.

సింహాకేతుడు, వాడి జవాబుకు చాలా సంతోషించి, ఇస్తానన్న వంద వరహాలకు మరొక వంద కలిపి బహూకరించాడు.

—కె. వెంకటసుబ్బారావు

నియమభంగం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీ సాహసం, ఓర్పు, పట్టుదలా చూస్తూంటే, చేపట్టిన కార్యం సాధించేందుకు, అవసరమైతే జీవితకాలాన్నంతా, ఈ భయంకరమైన శ్మశానంలో గడిపేందుకు సిద్ధపడినట్టు కనబడుతున్నది. అయితే, ఒక ముఖ్యమైన సంగతి: కొందరికి కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో, తిరుగులేని దృఢదీక్ష, కఠోరమైన నియమాలూ వుండడం కద్దు. కాని, అలాంటివాళ్ళు కూడా ఒక్కొక్కసారి తెలియకనే లేక ప్రమాదవశాత్తే నియమభంగానికి గురి అవుతారు. అది గుర్తించలేని ఇతరులు దాన్ని దానగుణంగానే, త్యాగబుద్ధిగానే కీర్తిస్తారు. ఇందుకు

బేతాళ కథలు

ఉదాహరణగా ఒక శ్రీమంతుడూ, ఆయన మిత్రుడైన రాజు కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

స్వర్ణదీప్తికా రాజ్యంలో, శ్రీచంద్రుడనే కోట్లకు పడగలెత్తిన శ్రీమంతుడుండేవాడు. ఆయన చాలా ఉదార స్వభావుడు. రాజు జయద్రథుడికి, శ్రీచంద్రుడు మంచి మిత్రుడు. బొక్కనంలో ధనం చాలినంత లేనప్పుడు, రాజు, ఆయనవద్దనుంచి ధనం అప్పుతీసుకుని, పన్నులు వసూలైన తర్వాత వడ్డీతో సహా అప్పు తీర్చేవాడు. ఆ వడ్డీ డబ్బును శ్రీచంద్రుడు పేదసాదలకు దానధర్మాలు చేసేవాడు.

శ్రీచంద్రుడు చిత్రకళలో అందెవేసిన చేయి. ఆయనకు ఇతర కళలపట్ల కూడా ఎంతో అభిమానం వుండేది. ప్రాచీన కాలానికి చెందిన అందమైన శిల్పాలనూ, చిత్రపటాలనూ—ఇంకా ఆభరణాలూ, ఖడ్గాలూ మొదలైనవాటిని, ఎంత డబ్బు కైనా కొనుగోలు చేసేవాడు.

రాజు జయద్రథుడికి, ఒకేఒక విషయంలో మాత్రం శ్రీచంద్రుడి వైఖరినచ్చేది కాదు. అదేమంటే—రాజు, శ్రీచంద్రుడు సేకరించిన పురాతన వస్తువులలో దేనిమీద నైనా ముచ్చటపడినా, దానిని ఇవ్వడానికి శ్రీచంద్రుడు ఇష్టపడేవాడుకాదు.

ఒకనాడు శ్రీచంద్రుడి దగ్గరకు, శివదత్తుడనే యువకుడు వచ్చాడు. చిరిగినబట్టలు, మాసిన గడ్డంతో వున్నా, అతడి ముఖంలో రాజసం ఉట్టిపడుతుండడం గమనించిన శ్రీచంద్రుడు, అతను కూర్చోవడానికి ఆసనం చూపించాడు.

అందుకు శివదత్తుడు, "అయ్యా! నా వేషం చూసి చాలామంది, నాతో మాట్లాడానికే చీదరించుకున్నారు. మీరు మాత్రం మర్యాద చేస్తున్నారు. నా పేరు శివదత్తుడు. మాది ఒకప్పుడు జమీందారి కుటుంబం. పురాతన వస్తువుల సేకరణ, మీ అభిరుచి అని విన్నాను. నా దగ్గర ఈ చిత్రపటం వున్నది. దీన్ని పరిశీలించి ధర

కట్టండి." అని ఒక తైలవర్ణ చిత్రం అందించాడు.

చిత్రంవైపు దృష్టి సారించిన శ్రీచంద్రుడు క్షణకాలంనిశ్చేష్టుడయ్యాడు. ఆ తైలవర్ణచిత్రంలో ఒక తల్లి, బిడ్డను ఎత్తుకొని ముద్దాడుతున్నది. ఆ బాలుడు బోసినవ్వులు కురిపిస్తున్నాడు. ఆదృశ్యాన్ని చిత్రకారుడు చిత్రించిన తీరు అత్యద్భుతంగా వున్నది.

అయన శివదత్తుణ్ణి, "నా అంచనా తప్పక పోతే, ఇది ఊహాచిత్రం కాదు, సజీవ మూర్తులచిత్రం! అవునా?" అని అడిగాడు.

"మీ ఊహ సరైనదే! ఈ చిత్రంలోని మాతృ మూర్తి, నా తల్లి. ఆ పసిబిడ్డను నేనే! ఆ రోజుల్లో ఈ చిత్రాన్ని గీసిన చిత్రకారుడి ప్రతిభను మెచ్చి, మా తండ్రి అతడికి, నూరు ఎకరాలు మాన్యంగా ఇచ్చాడు. అటువంటిది ఓడలు, బుళ్లయి, నేనేచిత్రాన్ని అమ్మవలసి వచ్చింది," అంటూ శివదత్తుడు విచారపడ్డాడు.

"విచారపడకు. ఈ చిత్రాన్ని నేను ప్రాణప్రదంగా చూసుకుంటాను, ఇక దీని ఖరీదు కట్టమంటావా? అది అసాధ్యం. నిన్ను నా ధనాగారానికి తీసుకుపోతాను, నీకెంత ధనం కావాలో అంత తీసుకో," అని శ్రీచంద్రుడు, శివదత్తుణ్ణి తన ధనాగారానికి తీసుకుపోయాడు.

శివదత్తుడు, శ్రీచంద్రుడి ధనాగారం నుంచి వంద వరహాలు తీసుకొని, "నాకి సొమ్ము చాలు. దీన్ని పెట్టుబడిగా పెట్టి, ఏదైనా వ్యాపారం చేస్తాను. ఆపైన దైవ మున్నాడు," అన్నాడు.

శ్రీచంద్రుడు ఆశ్చర్యపోయి, "అంత అద్భుతమైన చిత్రానికి, ఇంత కొద్ది సొమ్ముతో సంతృప్తిపడతావే? కనీసం లక్ష వరహాలైనా తీసుకో," అన్నాడు.

ఇందుకు శివదత్తుడు ఒప్పుకోక, అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

శ్రీచంద్రుడు తాను కొన్న వర్ణచిత్రాన్ని రాజు జయద్రథుడికి చూపించాడు. ఆ చిత్రం రాజును ముగ్ధుణ్ణి చేసింది. అయన

“అయ్యా, మీదగ్గిర పుచ్చుకున్న వంద వరహాలు పెట్టుబడిగా పెట్టి చేసిన వ్యాపారం మూడు పువ్వులూ, ఆరు కాయలుగా వర్ధిల్లింది. లక్షలు గడించాను. ఇప్పుడు మీ సహాయం కోరి వచ్చాను,” అన్నాడు శివదత్తుడు.

“ఏమిటా సహాయం?” అని అడిగాడు శ్రీచంద్రుడు.

అందుకు శివదత్తుడు వినయంగా, “మా తల్లిగారి చిత్రపటం మీకు అమ్మి నప్పటినుంచీ, నాకు మనశ్శాంతి లేకుండా పోయింది. దయచేసి, ఆ చిత్రపటాన్ని నాకు ఇచ్చేయండి. అందుకు ప్రతి ఫలంగా మీరెంత సొమ్ము కావాలంటే అంత ఇవ్వగలను,” అన్నాడు.

ఇది విన్న శ్రీచంద్రుడు ఇరుకున పడ్డాడు. తను ఒకసారి కొన్నదాన్ని తిరిగి ఇవ్వడమనేది, తన నియమానికి విరుద్ధం. ఆ విషయం రాజుకే సూటిగా చెప్పేశాడు. ఇప్పుడు వర్ణచిత్రాన్ని శివదత్తుడికి ఇచ్చి వేస్తే, రాజుకు తప్పకుండా కోపం వస్తుంది!

శ్రీచంద్రుడు ఇలా ఆలోచిస్తూండగా, రాజు తానడిగితే కాదన్న శ్రీచంద్రుడు, ఇప్పుడా వర్ణచిత్రం విషయంలో ఏం చేస్తాడా అని ఆసక్తిగా చూడసాగాడు.

అది గమనించిన శ్రీచంద్రుడు, శివదత్తుడితో, “నేను ఒకసారి కొన్న

శ్రీచంద్రుడితో, “దీన్ని కొంతకాలం, నా అంతోపురంలో వుంచుకుని తిరిగి నికిస్తాను, కాదనకు!” అన్నాడు.

దానికి శ్రీచంద్రుడు, “మహారాజా, మీరెరగనిదేమున్నది! నేను సేకరించిన పురాతన వస్తువులలో ఏ ఒక్కటి కూడా, నా మందిరందాటి పోకూడదన్నది, నా నియమం, క్షమించండి!” అన్నాడు.

కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిన తర్వాత, ఒకనాడు శ్రీచంద్రుడు, రాజు జయద్రథుడితో మాట్లాడుతూండగా, శివదత్తుడు అక్కడికి వచ్చాడు. శ్రీచంద్రుడు అతణ్ణి ఆస్థాయంగా పలకరించి, రాజుకు పరిచయం చేసి, “ఎలా వున్నావు?” అని అడిగాడు.

వస్తువును, ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ తిరిగి ఇవ్వను, అది నా నియమం!" అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు శివదత్తుడు నిరాశచెంది, "అయ్యా, ప్రతి నియమానికీ మినహాయింపు వుంటుంది. మీ నియమాన్ని ఈ ఒక్కసారికి భంగంచేయండి. నా మాతృమూర్తి సందర్శనాభాగ్యం, నాకు కలిగించండి," అని ప్రాధేయపడ్డాడు.

ఈ మాటలు శ్రీచంద్రుడి మనసును నొప్పించినై, అతడు కొద్దిసేపు ఆలోచించి, "సరే, శివదత్తా! నీకు తల్లి మీద వున్న ప్రేమను గమనించి, ఒక్క అవకాశం మాత్రం ఇస్తున్నాను. నీ దగ్గర కొన్న చిత్రం లాటిదే, నేనొకటి తయారు చేస్తాను. ఆ రెండింటిలో అసలేదో, దాని అనుకరణ ఏదో నువ్వు గుర్తుపట్టగలిగితే, నీకా చిత్రపటం ఇస్తాను. పరీక్షకు మహారాజుగారే న్యాయనిర్ణేతలుగా వుంటారు," అన్నాడు.

ఇందుకు శివదత్తుడు సమ్మతించాడు. శ్రీచంద్రుడు, అతణ్ణి పక్షం రోజుల తర్వాత రమ్మన్నాడు. ఈ పక్షం రోజుల్లో శ్రీచంద్రుడు ఎంతో శ్రమించి, శివదత్తుడు యిచ్చిన చిత్రాన్ని పోలిన చిత్రం తయారుచేశాడు.

గడువు రోజున తిరిగివచ్చిన శివదత్తుడికి, రాజు జయద్రదుడి సమక్షంలో, శ్రీచంద్రుడు రెండు వర్ణచిత్రాలనూ చూపించాడు. కొద్ది క్షణాలపాటు రెండు

చిత్రాలనూ పరిశీలించిన శివదత్తుడు, వాటిల్లో అసలు చిత్రమేదో చూపించాడు.

శ్రీచంద్రుడు దానికేసి చూసి, "శివదత్తా, నువ్వు గెలిచావు! నీ చిత్రపటాన్ని తీసుకుపో," అన్నాడు.

రాజు చిత్రపటాలకేసి కొంచెం సేపు పరీక్షగా చూసి, శివదత్తుడితో, "రెండు చిత్రాలూ ఏమాత్రం తేడాలేకుండా ఒకేలా వున్నాయి, అసలు చిత్రాన్ని నువ్వేలా గుర్తించగలిగావు?" అని ప్రశ్నించాడు.

అప్రశ్నకు శివదత్తుడు, "మహారాజా! శ్రీచంద్రుడు గొప్ప చిత్రకారుడు. అయినెంత సూక్ష్మ పరిశీలకుడంటే, మా అమ్మగారి ఎడమ చెవికింద వున్న అతి చిన్న

పుట్టుమచ్చను సైతం గమనించి రూపు దిద్దాడు. అయితే, అసలు చిత్రంలోమా అమ్మగారి ముక్కుపుడకరాయి నీలపు రంగులో వుంటుంది. కాని, శ్రీచంద్రుడు రూపుదిద్దినచిత్రంలో ఎరుపురంగువున్నది. ఆ చిన్న తేడావలన నేను అసలు చిత్రాన్ని గుర్తుపట్టగలిగాను. శ్రీచంద్రుడు వంటి గొప్ప చిత్రకారుడు. ఇలాంటి పొరపాటు ఎలా చేశాడో అర్థం కావడం లేదు!" అని శ్రీచంద్రుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పి, చిత్ర పటం తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత రాజు జయద్రథుడు, శ్రీచంద్రుడితో, "శ్రీచంద్రా! నువ్వు రూపు దిద్దిన చిత్రపటంలో పొరపాటు ఎలా జరి

గిందే, శివదత్తుడు గ్రహించలేకపోయినా, నేను గ్రహించాను. నీలో దానగుణంవున్నదే కాని, త్యాగగుణం లేదని బాధపడేవాడిని. ఇప్పుడా అసంతృప్తి తొలగిపోయింది!" అంటూ తన మెడలోని విలువైన హారాన్ని తీసి శ్రీచంద్రుడి మెడలో వేశాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, జరిగినదాన్ని బట్టి చూస్తూంటే, శ్రీచంద్రుడికి తాను కొన్న వర్ణచిత్రాన్ని తిరిగి ఇవ్వడం విమాత్రం ఇష్టం లేదని తెలుస్తూనే వున్నది. ఒకసారి కొన్నదాన్ని ఏ పరిస్థితులలోనూ తిరిగి ఇవ్వకూడ దనేది, శ్రీచంద్రుడి కఠోరమైన నియమం గదా! ఆ నియమం భంగపడరాదనే పట్టుదల కారణంగానే, శివదత్తుడు ఎంతో ప్రాధేయపడిన మీదట, శ్రీచంద్రుడు జాలి తలచినట్టు నటించి, అతడికొక పరీక్ష పెట్టాడు. తను గొప్ప చిత్రకారుడు గనక, ఈ పరీక్షలో శివదత్తుడు ఓడి పోతాడనీ, తనకు నియమభంగం కలగ దనీ అతడి నమ్మకం. అయితే, మూల చిత్రాన్ని అనుకరిస్తూ, అతడు మరొక చిత్రాన్ని గీస్తున్నప్పుడు, ముక్కుపుడక రాయి రంగు విషయంలో జరిగిన పొర బాటు కారణంగా, శివదత్తుడు అసలు చిత్రాన్ని గుర్తించగలిగాడు. జరిగింది ఇది కాగా, రాజు జయద్రథుడు,

శ్రీచంద్రుణ్ణి త్యాగగుణం కలవాడివంటూ మెచ్చుకుని, ముక్కుపుడకరాయి రంగు విషయంలో పొరబాటు ఎలా జరిగిందో, తాను గ్రహించాననడం అర్థరహితమే గాక, హాస్యాస్పదంగా కూడా లేదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "శ్రీచంద్రుడు శివదత్తుడి తల్లి చిత్రానికి ప్రతిచిత్రం తయారు చేసేటప్పుడు, కావాలనే ముక్కు పుడకరాయి రంగు విషయంలో అలా చేశాడా లేక పొరబాటువల్ల జరిగిందా? అన్న సంగతి తెల్పే ముందు, అతడికి, రాజుకూ మధ్య వున్న స్నేహబంధం గుర్తుంచుకోవాలి. రాజు ఆ కైలవర్ణ చిత్రాన్ని కొద్దిరోజులపాటు తన అంతః పురంలో వుంచుకునేందుకు అడిగితే, నియమభంగం అవుతుందంటూ శ్రీచంద్రుడు ఇవ్వ నిరాకరించాడు. అటు వంటప్పుడు శివదత్తుడు ప్రాధేయపడగానే

చిత్రాన్ని అతడికివ్వడం అంటే, రాజుకు తన మీద తప్పక కోపం వస్తుంది. అట్లని తల్లిపై గల ప్రేమా మమకారాల కొద్దీ పుత్రుడు అడుగుతుంటే ఇవ్వననడం అమానుషం అవుతుంది. ఇది గుర్తించడం వల్లనే శ్రీచంద్రుడు కోరి తను గీసిన ప్రతిచిత్రంలో రాయి రంగు మార్చాడు. ఆ విధంగా, శివదత్తుడు అసలైన తన తల్లి చిత్రాన్ని పొల్చుకోగలిగాడు. అసలు చిత్రంలోని అతి చిన్న పుట్టుమచ్చను కూడా, తన చిత్రంలో చిత్రించిన శ్రీచంద్రుడు, ముక్కుపుడకరాయి రంగు విషయంలో అంత పెద్ద పొరబాటు చేస్తాడనుకోవడం వాస్తవ విరుద్ధమవుతుంది. ఇదంతా గ్రహించడంవల్లనే రాజు, అతణ్ణి త్యాగగుణం కలవాడివంటూ మెచ్చు కున్నాడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు., —(కల్పితం)

[అధారం: ఎన్. శివనాగేశ్వరరావు రచన]

పుట్టుమచ్చ

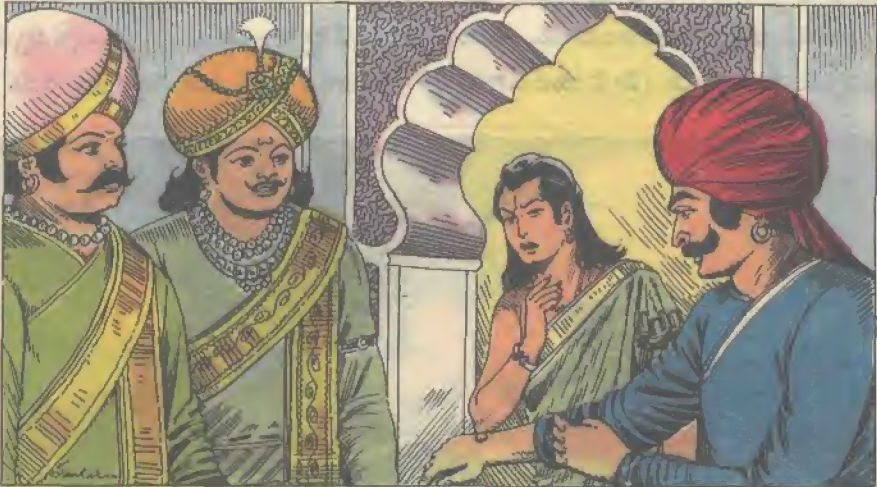
చిత్రసేనుడనే రాజుకు పుట్టుమచ్చలకాస్త్రం మీద నమ్మకం జాస్తే. రాజుగారి ఈ బలహీనతను పసిగట్టి అందులో అరాకాఠ ప్రవేశం గల వారందరూ ఆయన వద్దకు వచ్చి, ఏవో నాలుగు మాటలు చెప్పి డబ్బు పుచ్చుకు పోతుండేవాళ్ళు. ఆయన మంత్రి సువర్ణుడికి, ఈ పరిస్థితి చాలా బాధ కలిగించేది. రాజుగారిని ఈ పిచ్చి నుంచి ఎలా విముక్తుణ్ణి చెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తూ, తగిన అవకాశం కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

ఒక రోజు పొరుగు రాజ్యం నుంచి, పుట్టుమచ్చలకాస్త్రంలో మహాపండితుడినంటూ శివ గుప్తుడనే అతడు వచ్చాడు. చిత్రసేనుడు, అతణ్ణి తన శరీరం మీది పుట్టుమచ్చలను పరిశీలించ మన్నాడు.

శివగుప్తుడు వంచితో నుంచి భూతద్దం తీసి ఒక్కొక్క మచ్చనే పరీక్షిస్తూ, ఫలితాలను చెప్పసాగాడు. చివరకు మణికట్టు మీది పుట్టుమచ్చను చూసి, "ఏమి మచ్చ, ప్రభూ! ఇది కందిగింజంత వుండబట్టి తమరు మహారాజులయ్యారు. ఇదే చింతగింజంత పరిమాణంలో వుండివుంటే—తమరు చక్రవర్తులయ్యేవారు!" అన్నాడు.

మంత్రి మౌనంగా పక్కనే వున్న కావలిభటుణ్ణి దగ్గరకు రమ్మని సైగచేశాడు. దగ్గరకు రాగానే వాడి కుడిచేతిని చాపమన్నాడు. వాడి మణికట్టు మీద చింతగింజ పరిమాణంలో పుట్టు మచ్చ వున్నది.

ఇది చూసి శివగుప్తుడి ముఖం పాలిపోయింది. అనాటిలో రాజు చిత్రసేనుడికి పుట్టు మచ్చల పిచ్చి వదిలిపోయింది. —అర్. పట్టాభిరామరాజు

చందమామ అనుబంధం—39

మనదేశపు పక్షులు-జంతువులు :

నెమలి

మన దేశంలోని పక్షులన్నిటిలోకీ చాలా అందమైనది నెమలి. పెద్ద ఆకారం గల మగనెమలి ప్రత్యేక ఆకర్షణ దాని పొడవాటి పింఛం. పింఛం పొడవు దాదాపు 1.2 మీటర్లు వుంటుంది. పింఛం విప్పి చేసే మయూరనాట్యం ఎంతో గంభీరంగా కనిపిస్తుంది. పింఛంలోని బంగారు వన్నె 'కనులు', చూసేవారి కనులకు పండుగ చేస్తుంది. నెమలి తల మీద కిరీటం లాంటి పెద్ద శిఖ అందంగా వుంటుంది.

ఆడనెమళ్ళకు పింఛం వుండదు. వాటి శరీరాల నిండా ఊదారంగు మచ్చలుంటాయి. మెడకు దిగువభాగంలో ఆకుపచ్చ, నీలిరంగు చారలుంటాయి. ఆడ నెమలి తల మీద కూడా శిఖ వుంటుంది. ఇవి ఒక్కసారికి ఐదారుగుడ్లు పెడతాయి.

సాధారణంగా నెమళ్ళు, ధాన్యపు గింజలనూ, లేత చిగుళ్ళనూ, కీటకాలనూ తింటాయి. అప్పడప్పడూ తొండలనూ, పాములనూ కూడా పట్టి తింటాయి.

మన పురాణాలు నెమలిని సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వాహనంగా పేర్కొంటాయి. తన అందం, ఆకర్షణలతో చూపరులందరినీ అలరించే నెమలి మన జాతీయపక్షి !

దానం కోసం స్కేటింగ్!

బొంబాయి నుంచి ఢిల్లీ వరకు 1,600 కి. మీ. దూరం శీతల్ సాహనయాత్ర పథకాన్ని ఏర్పాటు చేసి 'రోలర్-స్కేటింగ్' చేసి అందరి దృష్టిని ఆకర్షించి ప్రాశస్త్యపొందింది!

చింది బరోడాకు చెందిన ఓ అమ్మాయి. ఇలా అయితే, శీతల్ ఇలాంటి స్కేటింగ్ చేయడం విలక్షణమైన సాహసంచేసి, గిన్నీస్ బుక్ లో స్థానం ఇడేం ప్రదమం కాదు. ఆమె బడేళ్ళ పాపగా నంపాయించాలన్నది ఆమె ఉద్దేశం కాదు. గుజరాత్ ఉన్నప్పుడే మొట్టమొదటిసారిగా ఢిల్లీ నుంచి బొంబాయి రాష్ట్రం నవసారిలోని 'కాలేజ్ ఆఫ్ ఆప్టాలజీ'కి యికి స్కేటింగ్ చేసింది. అప్పుడు వసూలు చేసిన నిధులు సేకరించడానికి ఆమె స్కేటింగ్ చేసింది. మొత్తాన్ని క్యాన్సర్ రోగులకు సహాయం చేసింది. ఇంతకూ ఆ అమ్మాయి ఆ వైద్య కళాశాల ఒక సంవత్సరం తరవాత, అహ్మదాబాద్ నుంచి విద్యార్థిని కూడా కాదు. ఎనిమిదేళ్ళే నిండిన శీతల్ బొంబాయికి 600 కి.మీ. దూరం స్కేటింగ్ చేసింది. పాండేయా, బరోడాలోని ఒక పాఠశాలలో మూడవ ఏడేళ్ళ ప్రాయంలో కలకత్తా నుంచి, కాన్పూరుకు తరగతి చదువుతున్నది! 1,000 కి. మీ. దూరం స్కేటింగ్ చేసింది. అప్పుడు

ఇది గత వేనవి సెలవులలో జరిగింది. తండ్రి మదర్ థెరెసా ఆ పాపాయిని సాగనంపింది! జగదీష్ పాండేయా, మరిద్దరు తోడు రాగా శీతల్ శీతల్ సాహనయాత్రకు కారణం ఆమె తండ్రి పాండేయా మే ఒకటో తారీఖున బొంబాయిలో జగదీష్ పాండేయా. స్వతహాగా క్రిడానకి కలిగిన బయలుదేరింది. విరికి సాయంగా మరో ఇద్దరు జగదీష్ ఒక కెమెరాతయారీ సంస్థలో పనిచేస్తున్నాడు. కారులో బయలుదేరారు. ప్రముఖ సినీనటుడూ,

పార్లమెంటు సభ్యుడూ అయిన సునీల్ దత్త నమోదీ, ఆయన శుభాకాంక్షలతో ఈ ప్రయాణం మొదలయింది. మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, రాజస్థాన్, హర్యానా రాష్ట్రాలలోని 43 పట్టణాలగుండా ప్రయాణంచేసి, జూన్ 22 వ తేదీ ఢిల్లీ చేరుకున్నది. దారి పొడవునా 2 లక్షల రూపాయలు వసూలయ్యాయి. బొంబాయిలోని ఒక సుప్రసిద్ధ హెరాబల్ 50,000 ఇచ్చింది. ప్రముఖ బేటరీ తయారీ సంస్థ,

తన కూతురి క్రిడానకినీ, సామర్థ్యాన్ని పసిగట్టి మూడేళ్ళ ప్రాయం నుంచే శిక్షణనివ్వసాగాడు. ఒక సంవత్సరం తరవాత ఆమెను 'మారాథన్ స్కేటింగ్'కు తీసుకువెళ్ళాడు. ఇప్పుడు శీతల్ రోజూ 60 కి. మీ. దూరం స్కేటింగ్ అభ్యాసం చేస్తున్నది.

తన సామర్థ్యం చూసి విదేశీయులు సైతం మెచ్చుకోవాలన్నది శీతల్ పాండేయా ఆశయం ఆమె అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందాలని ఆశిద్దాం!

మీకు తెలుసా?

1. ఎరిఫెంటా గుహలు ఎక్కడ ఉన్నాయి?
2. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని మొట్టమొదట ఎప్పుడు ఎవరు అధిరోపించారు?
3. 15 వ శతాబ్దానికి చెందిన ఒక మహానీయుణ్ణి, హిందువులూ, ముస్లింలూ నైతం తమ మతానికి చెందిన వారుగానే భావిస్తున్నారు. ఆయన ఎవరు?
4. క్రీ|| శ|| ఒకటవ శతాబ్దంలో ఒక మత ప్రచారకుడు మన దేశానికి వచ్చి, పలువురిని క్రైస్తవ యగా మార్చి, ఇక్కడే ప్రాణాలు కోల్పోయాడు. ఆయన ఎవరు?
5. భారతదేశంలో తెల్లా మొట్టమొదటి రేడి డాక్టర్ ఎవరు?
6. మనదేశంలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవిని అలంకరించిన మొట్టమొదటి వనిత ఎవరు?
7. మనదేశంలోని ఇండియన్ ఎయిర్లైన్ విమానాన్ని మొట్టమొదట ఎవరు నడిపారు?
8. భారత వైమానికదళాన్ని ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?
9. మొట్టమొదటి భారత వైమానికదళ నాయకుడు ఎవరు?
10. మన దేశంలో తెల్లా అతి ప్రాచీనమైన నౌకానిర్మాణ సంస్థ ఏదీ? దానిని ఎవరు స్థాపించారు?
11. మనదేశంలో "చిల్డ్రెన్స్ ఫిల్మ్ సొసైటీ"ని ఎప్పుడు, ఎందుకు ఏర్పరచారు?
12. మనదేశంలో అత్యధికమైన పకుసంపద కలిగిన రాష్ట్రం ఏదీ?
13. పులిని మన జాతీయ మృగంగా ఎప్పుడు నిర్ణయించారు?
14. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి తపాలా దిశ్య ఎప్పుడు వెలువడింది?
15. శిశుుంకు అత్యంత పవిత్రమైన యాత్రాస్థలం ఏదీ?

సమాధానాలు

- (అంధులెల్లెగోల) తూర్పు గుర్రులూ అంబుల గుర్రులూకూ 1
- 1850 2
- 1511 3
- 1511 4
- 1850 5
- 1850 6
- 1850 7
- 1850 8
- 1850 9
- 1850 10
- 1850 11
- 1850 12
- 1850 13
- 1850 14
- 1850 15

శివభక్తవానరం!

ధీర్లీలోని ఒక శివాలయ ప్రాంగణంలోని చెట్టు మీద కోతి ఒకటి వివస్తుండేది. అది రోజూ వేకువ తామున నాలుగు గంటలకు, చెట్టు దిగివచ్చి, ఆలయంలోని గర్భగృహముందు భక్తితో చేతులు జోడించుకుని కొంతసేపు నిలబడి మొక్కి, చకచకా చెట్టుమీదికి వెళ్ళిపోయేది. ఆ సమయంలో దైవ దర్శనానికి వచ్చే భక్తులు ఈ వింత వానర భక్తిని చూసి భక్తితో చెంపలు వేసుకునేవారు. ఇలా వదేళ్ళకు పైగా జరిగింది. ఆ వానరం గత నవంబర్ ఒకటవ తేదీ చనిపోయింది. దాని దేహాన్ని, గంగాజలంతో కడిగి, తీరేగింపుగా యమునా తీరానికి తీసుకుపోయి మంత్రయుక్తంగా అంత్యక్రియలు జరిపారు. దీనికి దాదాపు ఇరవై వేలమంది హాజరయినట్లు తెలుస్తున్నది:

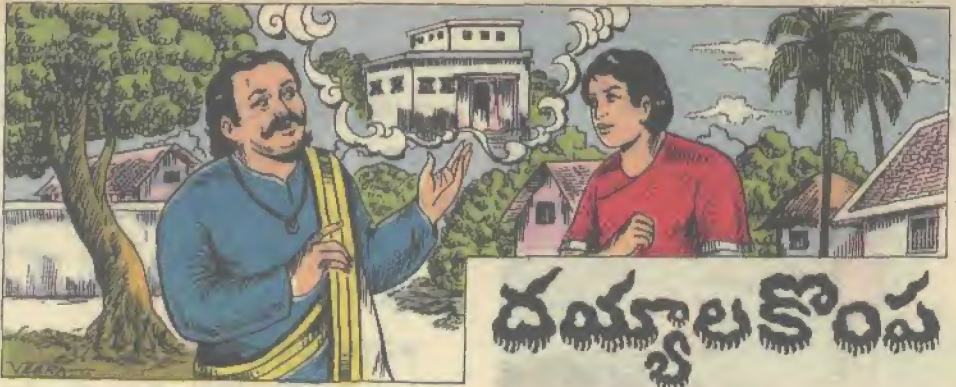

చందమామ కబుర్లు

కాకులు తినేవాళ్ళు!

సమృద్ధిగా కాకపోయినా ఇది విశం! జపాన్ లోని కిసాకటా అనే సముద్రతీర వట్టణ ప్రజలకు ప్రధాన ఉపసాహి వ్యవసాయం. వాళ్ళ వంటలకు కాకుల బెడద పెరిగిపోయి, యేటా 7,500 టాన్లు సస్యం రాసాగింది. దాంతో వాళ్ళకు కాకులవల్ల ఆగ్రహం పెరిగిపోయి చాలామంది కపిలీరా తనదం మొదలెట్టారు. మూడేళ్ళుగా, నెలకు రెండువందల కాకుల్ని చంపి, వంటకాలకు వంచి, హాయిగా తినేస్తున్నారు అక్కడి రైతులు.

దయ్యాలకొంప

కోదండపాణి అనే యువకుడికి పట్నంలో ఉద్యోగమైతే దొరికింది కానీ, ఇల్లు దొరక లేదు. వాడు ఇంటికొసం పదిమందినీ అడిగి అడిగి విసిగిపోయాక, శ్రీమంతుడనే అతడు తట్టస్తపడి, "ఊరి చివర నాకో మేదుంది. దానికి దయ్యాలకొంప అని పేరుపడి ఎవరూ ఆ ఇంట్లో వుండడం లేదు. నీక్కావాలంటే అందులో వుండొచ్చు. అద్దె కూడా ఇవ్వక్కర్లేదు," అన్నాడు.

ఇందుకు కోదండపాణి ఎంతో సంతోషించి ఆ రాత్రే అక్కడికి వెళ్ళాడు.

ఇంటికి కాళం పెట్టి వుంది. కానీ కోదండపాణి మెట్లెక్కుతూండగా, కాళం దానంతటదే విడిపోయింది. తలుపులు వాటంతటవే తెరుచుకున్నాయి. కోదండపాణికి ఒళ్ళు జలదరించినా ధైర్యంగా లోపలికి వెళ్ళాడు.

ఆ మరుక్షణం తలుపులు వాటంతటవే మూసుకున్నాయి. కొంత సేపటికి లోపల పెద్దగా వెలుగు వచ్చింది. ఎదురుగా కోదండపాణికి అస్పష్టాకారమొకటి కనిపించింది.

"నేనీ ఇంట్లో వుండే పెద్దదయ్యాన్ని. నాతోపాటుండే మిగతా మూడు దయ్యాలూ, నా మాట వింటాయి. నువ్వీ ఇంట్లో వుండాలనుకుంటే నన్ను మెప్పిస్తే చాలు," అన్నదా అస్పష్టాకారం.

కోదండపాణి పెద్దదయ్యానికి దణ్ణం పెట్టి, "నేనీ ఇంట్లోనే వుంటాను. నువ్వేం చెబితే అది చేస్తాను," అన్నాడు.

అప్పుడు పెద్దదయ్యం మిగతా మూడు దయ్యాలనూ పిలిచి, "ఇది నా భార్య. వీళ్ళిద్దరూ నా కూతుళ్ళు. నా కూతుళ్ళిద్దరిలో ఎవరందమైనవారో తల్పలేక చస్తున్నాను. వాళ్ళిద్దరికీ కోసం రాకుండా

అసలు విషయం చెప్పి, నా సమస్య పరిష్కరించు," అన్నది.

కోదండపాణిపిల్లదయ్యలు రెండింటినీ పరీక్షగా చూసేసరికి, అవి పళ్ళికలిస్తూ భయంకరంగా నవ్వాయి. వాడు తన భయాన్ని లోలోపలే అణుచుకుని మేక పోతు గాంభీర్యంతో, "నేను నిజం చెబితే ఒకరికి తప్పకుండా కోపం వస్తుంది. కాసేపు గడువిస్తే ఆ కోపాన్ని చల్లార్చగలను. అందుకు నువ్వొప్పుకుంటావా?" అని పెద్దదయ్యాన్నడిగితే, అది వెంటనే సరే నన్నది.

కోదండపాణి పిల్లదయ్యల్లో ఒకదాన్ని వేలితో చూపుతూ, "ఇద్దరిలోకి ఇదే

అందమైనది. కానీ ఇంత అందముండి ఇలా తల్లిదండ్రులచాటున వుండిపోయిందేమిటి? హాయిగా ఏ అడవిలో కైనా వెళ్ళిందంటే, మగదయ్యాలు దీన్ని పెళ్ళాడ్డానికి నేనంటే నేనని పోటీ పడవు?" అన్నాడు.

అప్పుడా పిల్లదయ్యం పెద్దదయ్యంతో, "ఈ మనిషి నిజం చెబుతున్నాడు. నేను అడవికి వెళ్ళిపోతాను," అని తల్లిదండ్రుల కాళ్ళకు నమస్కరించి ఎగిరి వెళ్ళి పోయింది.

అయితే రెండో పిల్లదయ్యం కోదండ పాణి మీద అలిగి, ఇంట్లో ఒక మూలకు వెళ్ళిపోయింది. కోదండపాణి ఆ దయ్యం దగ్గరకు వెళ్ళి, "నిజానికి నువ్వే అంద గతైవు. ఆ విషయం చెబితే నువ్వు ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళిపోతావు. మరి నాకు నిన్ను రోజూ చూడాలని కోరిక. అందుకే అబద్ధం చెప్పి దాన్ని బైటికి పంపేశాను," అన్నాడు.

పిల్లదయ్యం ఈ మాటలకు కాస్త మెత్త బడి, "అది సరేకానీ, మళ్ళీ నా అక్క ఇక్కడికి తిరిగివస్తే ఏం చేయాలి?" అని అడిగింది.

"మళ్ళీ అది ఇక్కడికి వస్తే, దాన్ని చేసుకునేందుకు మగదయ్యాలేవీ ఇష్టపడ లేదని అర్థం. అప్పుడది అందగతై కాదని

నిర్ధారణ అవుతుంది. అలా జరగడం నీ అక్క కిష్టముండదు. అందుకే మళ్ళీ ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టదు," అన్నాడు కోదండరాణి.

"నువ్వు నా కోపం తగ్గించడానికి అబద్ధం చెబుతున్నావు. నేను నిజంగా అందగతైను కాదు," అన్నది దయ్యం వగలుపోతూ.

"నేనబద్ధాలు చెబితే అది నీ సంతోషం కోసమేగదా! అయినా, నేను అందమైన వాళ్ళనే తప్ప అడ్డమైనవాళ్ళను సంతోష పెట్టను," అన్నాడు కోదండరాణి లేని కోపం నటిస్తూ.

వెంటనే పిల్లదయ్యం, "నువ్వు నిజమే చెబుతూంటే, నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటావా?" అని అడిగింది.

"నేను మనిషిని; నువ్వు దయ్యానివి. మన పెళ్ళి ఎలా సాధ్యం?" అన్నాడు కోదండరాణి భయంగా.

"నేను కావాలనుకున్నప్పుడల్లా మనిషిగా మారగలను. ఒక మనిషిని పెళ్ళి చేసుకోవాలని కోరిక," అన్నది పిల్లదయ్యం.

ఈలోగా పెద్దదయ్యం కోదండరాణి వద్దకు వచ్చి, "అమ్మాయికి సర్ది చెప్పావా? దాని కోపం తగ్గిందా?" అన్నది.

"నాన్నా! నన్నీయన పెళ్ళి చేసుకునేందుకు ఒప్పుకున్నాడు," అన్నది పిల్లదయ్యం.

ఆ మాటలకు తండ్రి దయ్యం, తల్లి దయ్యం రెండూ కూడా ఆనందం పట్టలేక కీచుమంటూ అరిచి గంతులు వేయసాగాయి.

"మీ గంతులాపండి! పెళ్ళంటే ఈ అనగానే అయిపోదు. నాకు కట్టుంకాలి," అన్నాడు కోదండరాణి.

"అడగవయ్యా అడుగు. నా పిల్లిలిద్దరికీ పెళ్ళి చేయాలన్న కోరికతోనే కదా నేనిక్కడున్నది! నీకేం కావాలో అడుగు, తెచ్చిస్తాను," అన్నది పెద్దదయ్యం.

“నాకేమీ అక్కర్లేదు. ఈ ఇల్లు నాకిచ్చేస్తే చాలు!” అన్నాడు కోదండపాణి.

“సరే, తీసుకో!” అన్నది పెద్దదయ్యం.

“అయితే నేనూ, నా భార్య మాత్రమే ఈ ఇంట్లో వుంటాం. మీరిద్దరూ ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోండి,” అన్నాడు కోదండపాణి.

“ఇది చాలా అన్యాయం. మేమిక్కడుంటే నీకేం నష్టం?” అన్నది పెద్దదయ్యం.

“మీరిక్కడుంటే అంతా నేనిల్లరికం వెళ్ళాననుకుంటారు. అత్తమామల ఇంట్లో వుంటూ, నాళ్ళ సొమ్ము తింటున్నాననుకుంటారు. అయినా మీరిక్కడుంటే తప్ప బతకలేరా?” అన్నాడు కోదండపాణి.

“నువ్వు నిజమే చెబుతున్నావు. మేము వెళ్ళిపోతాం. నా కూతురు కాపురం చక్కగావుంటే అదే పదివేలు!” అంటూ పెద్దదయ్యం, భార్యదయ్యం అక్కణ్ణించి కదిలాయి. తల్లిదయ్యం పెల్లదయ్యానికి ఎన్నే నీతులు చెప్పి వెళ్ళింది.

అంతా వెళ్ళిపోయాక, “నీ వాళ్లందరినీ ఇంట్లోంచి పంపేశానని బాధగా వుంది నాకు,” అన్నాడు కోదండపాణి.

“నువ్వు మంచిపనే చేశావు. అమ్మా నాన్నల కోరిక మా పెళ్ళి ఒక్కటే! మేము మనుషులుగా వున్నప్పుడు నాన్న, మా ఇద్దరికీ పెళ్ళి సంబంధాలు కుదుర్చుకుని వచ్చాడు. ఆ సమయంలో శ్రీమంతుడనే అతను, నాన్నను మోసం చేసి మా పాలమంతా కాజేశాడు. పెళ్ళిల్లాగి పోయాయి. డబ్బు లేకుండానే తన పెళ్ళవుతుందని, తన అందాన్ని నమ్ముకున్న మా అక్క పెళ్ళికొడుకు వద్దకు వెళ్ళి అవమానపడి వెనక్కు వచ్చి, అత్త హత్య చేసుకున్నది. ఆ దుఃఖంలో ఇంటిల్లి పాదీ విషం మింగి చనిపోయాం. మా కుటుంబమంతా పగతీర్చుకునేందుకు శ్రీమంతుడు కొత్తగా కట్టిన ఇంట్లో దూరాం. అదే ఈ ఇల్లు! ఇప్పుడు అక్క ధైర్యంగా తన పెళ్ళి తనే చేసుకుంటానని వెళ్ళింది. నా పెళ్ళి నీకో జరిగింది.

నాకిప్పుడిక ఏ కోరికలూ లేవు!" అంటూ పిల్ల దయ్యం కోదండపాణిని మెచ్చుకున్నది.

"ఇప్పుడిక నీకు ఏ కోరికలూ లేక పోతే, ఇంకా ఇలా దయ్యంమై పడివుండడ మెందుకు?" అన్నాడు కోదండపాణి.

అంతే! పిల్లదయ్యం అక్కణ్ణించి మాయమయింది. దాని ఆత్మ స్వర్గానికి పోయిందా!

కోదండపాణి ఆ రాత్రంతా అక్కడ సుఖంగా నిద్రపోయాడు. తెల్లవారుతూనే శ్రీమంతుడింటికిపోయి జరిగిందిచెప్పాడు.

శ్రీమంతుడు వాణ్ణి మెచ్చుకుని, "అన్ని విధాలా స్రయోజకుడివైన నీన్ను, నా అల్లుడుగా చేసుకోవాలనుంది. నీకు నా కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళిచేసి, ఆ మేడను కట్టుంగా ఇస్తాను. అయితే, ఒక్కగానొక్క కూతురు, దాన్ని వదిలి మేం వుండలేం. మమ్మల్ని కూడా ఆ మేడలో వుండ నివ్వాలి," అన్నాడు.

శ్రీమంతుడి కూతురు తార చాలా అందంగా వుండడంతో, కోదండపాణి

పెళ్ళికి వెంటనే ఒప్పుకుంటూ, "మీ అమ్మాయిని పెళ్ళాడడానికి, నాకెలాంటి అభ్యంతరమూలేదు. కానీ ఇల్లరికపుటల్లు డనివెంచుకోవడం, నాకు సుతరామూ గిట్టదు. అలా కాకుంటే నేను, ఆ దయ్యం చిన్న కూతుర్ని పెళ్ళాడి వుండేవాణ్ణి. దాని ఆకారం వికారం అయినా, బుద్ధి కడిగిన ముత్యం లాంటిది. ఇక కట్టుం మాటకొస్తే—ఈ కట్నాలూ కానుకలంటే, అసలే నాకు సరిపడదు. నాకు ఉద్యోగ మంటూ వున్నది. ఆ వచ్చే జీతంతో నేనూ, మీ కుమార్తె హాయిగా బతగ్గలం," అన్నాడు.

ఆ జవాబుతో శ్రీమంతుడిక చేసేదిలేక, "అయితే, ఒక పని చెయ్యి. ఆ మేడకు దయ్యాలకొంప అన్న పేరొచ్చింది గనక, ఎవరూ దానిలోకి అద్దెకు రారు. నువ్వు, నీ భార్య అందులో వుండండి!" అన్నాడు.

ఇందుకు కోదండపాణి ఒప్పుకున్నాడు. తర్వాత శ్రీమంతుడి కూతురుతో కోదండ పాణి పెళ్ళి ఘనంగా జరిగిపోయింది.

వ్యర్థమైన ఖర్చు

పూర్వం సారథి పూర్ అనే చిన్న గ్రామంలో రామసింహుడు అనే షావుకారు ఉండేవాడు. అతనికి డబ్బు ఖర్చు పెట్టటం అంటే చాలా అయిష్టం.

ఒకనాడు అతడు ఏదో పని మీద పొరుగు గూరికి పోతూండగా దారిలో ఒక ఖర్చురపు చెట్టు కనబడింది. దానినిండా గుత్తులు గుత్తులుగా ఖర్చురపు పళ్ళున్నాయి. రామసింహుడికి చిన్నప్పటి నుంచి ఖర్చురపు పళ్ళంటే చాలా ఇష్టం. ఇప్పుడు వాటిని చూస్తూంటే అతనికి నేరూరింది. అతనికి చెట్టు ఎక్కటం రాదు. కాని, చూస్తూ చూస్తూ ఖర్చురపు పళ్ళను వదిలి ముందుకు సాగిపోవటానికి మనస్కరించక, అతను ఎలాగో కష్టపడి చెట్టు ఎక్కాడు.

రామసింహుడు తిన్నన్ని పళ్ళు తిని, మరికొన్ని జేబులో వేసుకుని, చెట్టు దిగి పద్మామనికిందికి చూసేసరికి, నేల ఎక్కడో

పాతాళంలో ఉన్నట్టు కనబడి, కళ్ళు తిరిగి, కింద పడిపోతానని భయం పుట్టింది. ఆ భయంలో అతను భగవంతుణ్ణి తలుచుకుని, "స్వామీ, నేను క్షేమంగా కిందికి దిగితే వెయ్యి మందికి సంతర్పణ చేయిస్తాను," అని మొక్కుకున్నాడు.

అలా మొక్కుకున్న మీదట ధైర్యం వచ్చి అతను చెట్టు దిగ నారంభించాడు. కొంత దిగినాక కిందికి చూస్తే ప్రమాదం కొంతతక్కువగా ఉన్నట్టుతోచింది. అందుచేత రామసింహుడు, "వెయ్యి మందికి కాకపోయినా అయిదువందల మందికి సంతర్పణ చెయ్యకతప్పదు. ఇది దేవుడి వీషయం," అనుకున్నాడు.

ఇంకా కొంచెం దిగినాక అతనికి అయిదు వందల మందికి సంతర్పణ చెయ్యటం చాలా అనవసరమని తోచింది; ఒక వంద మందికి చేస్తే చాలుననిపించింది.

చివరకు అతను క్షమంగా చెట్టు దిగి, "అయిదు వందల మంది ఆలగా జనానికి సంతర్పణ చెయ్యటం ఒక సద్బ్రాహ్మణుడికి సంతర్పణ చెయ్యటంతో సమానం. అందుచేత ఒక సద్బ్రాహ్మణుడికి విందు చేస్తాను," అనుకున్నాడు.

అతను ఇంటికి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు ఏ బ్రాహ్మణుడికి సంతర్పణ చెయ్యటమా అని ఆలోచించాడు. లావుగా ఉండే వారు ఎక్కువ తింటారు. కాని తమ గ్రామంలో బక్క బ్రాహ్మణులు లేవరున్నారా? రామాలయ పూజారి రామశాస్త్రి చాలా బక్కగా ఉంటాడు! అందుచేత అతన్ని విందుకు పిలవ నిశ్చయించి, రామసింహుడు పూజారి ఇంటికి వెళ్ళి, ఆయన్ను మర్నాడు తమ ఇంటికి భోజనానికి ఆహ్వానించాడు.

పినిసారితనానికి పేరు మోసిన రామసింహుడు అకారణంగా తనను భోజనానికి పిలవటం చూసి రామశాస్త్రి అమిత ఆశ్చర్యపడుతూ, అలాగే వస్తానన్నాడు.

రామసింహుడు తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళి తన భార్యతో, "ఇవాళ వెళ్ళిన పని కాకుండానే ఇంటికి తిరిగి రావలసి వచ్చింది. రేపు మళ్ళీ వెళ్ళాలి. పూజారి రామశాస్త్రిని భోజనానికి పిలిచాను. సాధ్యమైనంత తక్కువ ఖర్చులో అంతా జరిగే

టట్టు చూడు," అని ఆ రోజు జరిగిన సంగతి ఆమెకు చెప్పాడు.

మర్నాడు ఉదయమే రామసింహుడు పొరుగుారికి ప్రయాణమై వెళ్ళాడు.

భోజనాలవేళకు రామశాస్త్రి రామసింహుడి ఇంటికి వచ్చాడు. రామసింహుడి భార్య ఆయనకు వడ్డన చేసింది. బక్కగా ఉన్నా, రామశాస్త్రి మంచి తిండి పుష్టికలవాడు. ఆయన ముగ్గురు తిన్నంత తిని, తాను తినగా మిగిలిపోయిన పిండిపంటలు మూటగట్టుకుని తాంబూలం పుచ్చుకున్నాడు. అందులో దక్షిణ లేదు.

"అమ్మా, సంతర్పణ చేసిన బ్రాహ్మణికి దక్షిణలేని తాంబూలం ఇవ్వటంగృహస్థుకు

మంచిది కాదు. ఇందులో రెండు బంగారు కాసులు పెట్టు," అన్నాడు రామశాస్త్రి రామసింహుడి భార్యతో.

చేసేది లేక ఆమె రెండు బంగారు కాసులు తెచ్చి రామశాస్త్రి కిచ్చింది.

ఇది జరిగిన మర్నాడు రామసింహుడు ఇంటికితిరిగివచ్చాడు. బ్రాహ్మణసంతర్పణ ఎలా జరిగిందో, ఎంత ఖర్చు అయిందో, భార్య భర్తకు చెప్పింది. రామసింహుడి గుండెబద్దలయినంతపని అయింది: అతను భార్యను తిట్టి, "నిన్ను పిచ్చిముండను చేసి ఇల్లు దోచుకుపోయిన ఆ దొంగవెధవ పని పట్టుతాను." అంటూ కర్ర తీసుకుని రామశాస్త్రి ఇంటికి బయలుదేరాడు.

ఇలాటిదేదో జరగబోతుందని రామ శాస్త్రి ముందే ఊహించి ఉండటం చేత తగిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసుకుని ఉన్నాడు. రామసింహుడు తన ఇంటికి వస్తున్నజాడ పొడగట్టగానే ఆయన మంచం మీద పడు కున్నాడు. ఆయన భార్య, కొడుకూ మంచం దగ్గర చేరి విడుస్తున్నారు.

అక్కడికి వచ్చిన రామసింహుణ్ణి చూసి రామశాస్త్రి కొడుకు, "ఎంత పని చేశారండీ! భోజనానికని పిలిచి మా నాయనకు ఏం పెట్టారో ఏమో గాని, ఇంటికి వస్తూనే వాంతులు చేసుకుని, మంచాన పడి ఉన్నాడు. వైద్యుణ్ణి పిలిస్తే, విషప్రయోగం జరిగింది, విరుగుడుకు నాలుగు బంగారు కాసులు ఖర్చవుతుంది అన్నాడు. ఈ సంగతి ఏమిటో తెల్పుకుందాం, గ్రామ పెద్దల దగ్గరికి పోదాం రండి," అన్నాడు.

గ్రామ పెద్దలు వైద్యం ఖర్చుతో వదలక, జరిమానాలూ అవీ వేస్తారు. ఆ భయంతో రామసింహుడు, "బాబూ, వైద్యానికయ్యే డబ్బు నేను అచ్చుకుంటాను. నన్ను వదిలిపెట్టు," అని రామశాస్త్రి కొడుకును బతిమాలుకున్నాడు.

రామశాస్త్రి కొడుకు రామసింహుణ్ణి దయతలచినట్టు నటిస్తూ నాలుగు బంగారు కాసులు పుచ్చుకుని, పంపేశాడు.

అటు తరవాత రామసింహుడికి ఖర్చూర పళ్ళు గుర్తుకొస్తే గుండె దడదడలాడేది.

విభీషణుడి విషయంలో హనుమంతుడిచ్చిన సలహా విన్న మీదట రాముడు అందరూ వినేటట్టుగా ఇలా అన్నాడు :

“విభీషణుడు చెడ్డవాడే అయినప్పటికీ, శరణాగతి కోరిన వాడిని విడిచి పుచ్చటం అధర్మం.”

“ఇతను చెడ్డవాడైనా, మంచివాడే అయినా అతనితో మనకు ఏం పని?” అని సుగ్రీవుడు అడిగాడు. చిక్కులలో ఉన్న అన్నను విడిచివచ్చిన వాడు కృతఘ్నుడనీ, ఎవరినైనా విడవగలడనీ సుగ్రీవుడి అభిప్రాయం.

రాముడు లక్ష్మణుడితో సుగ్రీవుడి అభిప్రాయాన్ని ఖండిస్తూ మాట్లాడాడు. జ్ఞాతుల మధ్య వైరం ఉంటుంది.

అన్నకు భయపడి విభీషణుడు వచ్చాడు. అతనికి అన్న రాజ్యం కావాలి. అందుచేత అతను రాముణ్ణి, వానరులనూ విడిచి పుచ్చాడు.

“మనల్ని చంపటానికి రావణుడే ఇతన్ని పంపి ఉంటాడు. ఇతన్ని చేరదీయటం అపాయకరం,” అన్నాడు లక్ష్మణుడు, రావణుడి తమ్ముణ్ణి ఎలా నమ్మటమని సుగ్రీవుడు అడిగాడు.

కాని రాముడు శరణాగతుడికి అశ్రయమివ్వటం పరమ ధర్మమనీ, అతణ్ణి నిరాకరించటం మహా పాపమనీ, అతను విభీషణుడి వేషంలో వచ్చిన రావణుడే అయినా చేరదీస్తాననీ చెప్పి, అతన్ని తీసుకురమ్మని సుగ్రీవుడితో అన్నాడు.

సుగ్రీవుడు వెళ్లి, వెంటనే విభీషణుడితో తిరిగి వచ్చాడు. విభీషణుడు, తన వెంట ఉన్న నలుగురు రాక్షసులతో సహా రాముడి పాదాలకు వందనం చేసి, "నేను రావణుడి తమ్ముణ్ణి. అతను నన్ను అవమానించాడు. అందుచేత నన్ను శరణుజొచ్చాను. అందుకోసం నేను లంకలోని నా వాళ్ళందరినీ, బంధువులనూ, భార్యబిడ్డలనూ, నా సంపద అంతటినీ వదిలి పెట్టాను. ఇక నా రాజ్యమూ, జీవితమూ, సుఖమూ నీ అధీనంలో ఉన్నాయి," అన్నాడు.

రాముడి చెవులకు ఈ మాటలు ఎంతో మధురంగా సోకాయి. అతను విభీషణుణ్ణి రాక్షసుల బలాబలాలు వివరించి చెప్ప

మని అడిగాడు. విభీషణుడు ఇలా చెప్పాడు :

బ్రహ్మదేవుడి వరం వల్ల రావణుడు గంధర్వులకుగాని, నాగులకుగాని, రాక్షసులకుగాని, ఏ భూతాలకుగాని ఓడడు. అతని తమ్ముడూ, విభీషణుడికి అన్నా అయిన కుంభకర్ణుడు పరాక్రమంలో ఇంద్రుడికి తీసిపోడు. రావణుడి కొడుకు ఇంద్రజిత్తు తన వేళ్ళకూ, శరీరానికీ అభేద్యమైన కవచాలు ధరించి, యుద్ధం చేస్తూనే అదృశ్యం కాగలడు; అందుకోసం అతను యుద్ధం మధ్యలోనే అగ్నిని అర్పిస్తాడు. రావణుడి సేనాపతులు దిక్పాలకులకు సమమైన పరాక్రమం కలిగిన వాళ్ళు. ఇష్టం వచ్చిన రూపం

ధరించగల రాక్షసులు లంకలో అసంఖ్యాకులున్నారు. అలాటి రాక్షసుల సహాయంతో రావణుడు దిక్పాలకులను జయించాడు.

అంతా విని రాముడు, "నేను రావణుణ్ణి అతని రాక్షస వీరులనూ చంపి, నిన్ను లంకకు రాజుగా చేస్తాను. ఇది నా ప్రతిజ్ఞ. రావణుణ్ణి అతని బంధువులతో సహా చంపక నేను అయోధ్యకు తిరిగి వెళ్ళను. నా తమ్ముల మీద ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను," అని విభీషణుడితో అన్నాడు.

ఈ మాట విని విభీషణుడు రాముడికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, "నేను కూడా నా శక్తికొద్దీ రాక్షసులను చంపటానికి, లంకానగరాన్ని జయించటానికి

సహాయపడతాను; శత్రువులతో యుద్ధం చేస్తాను," అన్నాడు.

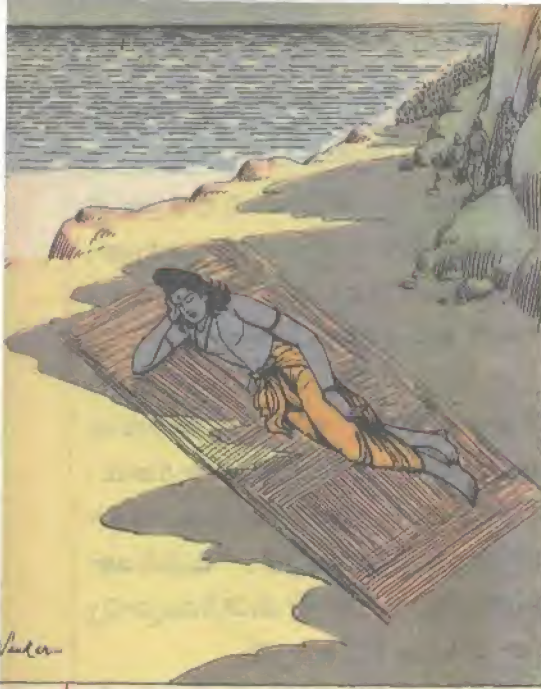
రాముడు సంతోషంతో విభీషణుణ్ణి కౌగలించుకుని, లక్ష్మణుడితో, "లక్ష్మణా, సముద్రజలం తెచ్చి, విభీషణుణ్ణి రాక్షస రాజుగా అభిషేకించు," అన్నాడు.

వానరుల మధ్య విభీషణుడికి రాక్షస రాజ్యాభిషేకం జరిగింది. వానరులు సింహనాదాలు చేసి, రాముణ్ణి పొగడారు.

తరవాత సుగ్రీవుడూ, హనుమంతుడూ ఏకాంతంగా విభీషణుడితో, "మనమంతా ఈ వానరులతో సహా ఈ మహాసముద్రాన్ని ఎలా దాటటం?" అన్నారు.

దానికి విభీషణుడు, "రాముడు సముద్రుడి శరణు పొందాలి. రాముడి

పూర్వదైన సగరుడు సముద్రానికి ఎంతో మేలు చేశాడు కనక, సముద్రుడు రామ కార్యానికి అన్నివిధాలా సహాయపడ తాడు," అన్నాడు.

సుగ్రీవుడు రామ లక్ష్మణులు ఉన్న చోటికి వచ్చి, విభీషణుడు చెప్పిన మాట చెప్పాడు. రాముడు విభీషణుడి సలహాతో తృప్తిపడి, సుగ్రీవుణ్ణి, లక్ష్మణుణ్ణి వాళ్ళ అభిప్రాయం అడిగాడు. వాళ్ళు కూడా విభీషణుడి అభిప్రాయాన్ని బలపరిచారు.

అప్పుడు రాముడు సముద్ర తీరాన దర్శన పరిచి, వాటి పైన పడుకున్నాడు.

ఇదే సమయంలో రావణుడి చారుడైన శార్దులుడు అనే రాక్షసుడు వచ్చి, వానర

సేన అంతా కలయజూసి వెళ్ళి, రావణు డితో ఇలా చెప్పాడు :

"వానర భల్లూక సేన మరో సముద్రం లాగున్నది. రామ లక్ష్మణులు ఉత్తమా యుధాలు ధరించి, సీత కోసం రావటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వాళ్ళు సముద్రం దగ్గర విడిసి ఉన్నారు. నేను పైపైన చూసి వచ్చాను. వివరంగా చూసి రావ టానికి ఎవరినైనా పంపు."

రావణుడు శుకుడు అనే రాక్షసుడితో, సుగ్రీవుడితో ఇలా చెప్పమన్నాడు :

"సుగ్రీవుడా, నేను రాముడి భార్యను తీసుకురావటానికి, వానరరాజువైన నీకూ ఏమిటి సంబంధం ? ఏమీ లేదు ! నువ్వు బుద్ధిమంతుడివి. బాగా ఆలోచించుకుని, కష్టంధకు తిరిగి వెళ్ళు. దేవతలూ, గంధర్వులూ ప్రవేశించలేని లంకానగ రాన్ని వానరులు ప్రవేశిస్తారన్నది వట్టి మాట."

శుకుడు రావణుడి సందేశాన్ని విని, పక్షి రూపం ధరించి, వానరసేనలున్న ఉత్తర తీరానికి చేరాడు. వాడు సుగ్రీ వుడికి ఎగువగా ఆకాశంలోనే ఉండి, రావణుడు చెప్పమన్న మాటలు చెప్పాడు.

అలా మాట్లాడే శుకుణ్ణి చంపేద్దామని వేగంగా కొందరు వానరులు ఆకాశంలోకి లేచి, శుకుణ్ణి పట్టుకుని నేలకెని కొట్టారు.

వాడు రాముడితో, "రాముడా, దూతను చంపవచ్చునా? ఈ వానరులు నన్ను చంపేస్తున్నారు. వద్దని చెప్ప," అన్నాడు.

రాముడు వానరులను వారించాడు. శుకుడు రెక్కలు విదిల్చి, ఆకాశంలోకి ఎగిరి, "సుగ్రీవా, రావణుడితో ఏం చెప్ప మంటావు?" అని అడిగాడు.

సుగ్రీవుడు రావణుడితో తన మాటగా జలా చెప్పమని శుకుడితో అన్నాడు:

"నువ్వు నాకు స్నేహితుడివి కావు. నువ్వు నాకు ఎలాటి ఉపకారమూ చేసి ఉండలేదు. పైపెచ్చు నా స్నేహితుడైన రాముడికి శత్రువువు. నా శత్రువైన వారికి మిత్రుడివి. ఈ రెండు విధాలా నాకు

శత్రువువు. వారి చచ్చినట్టు నువ్వు చస్తావు. నేను నిన్ను, నీ కొడుకులనూ, బంధువులనూ, దాయాదులనూ చంపేస్తాను. త్వరలోనే మహాసేనతో లంకకు వచ్చి, దాన్ని నిర్మూలిస్తాను. రాముడి బారినుంచి నిన్ను దేవేంద్రాదులు కూడా రక్షించలేరు. సీతను అపహరించటం గొప్ప కాదు. రామలక్ష్మణులకు భయపడి, వాళ్ళు లేని సమయంలో ఆ పని చేశావు. వాళ్ళ చేతిలో నీకు చావు మూడింది."

ఈ సందేశంతో శుకుడు వెళ్ళిపోకుండా అంగదుడు అడ్డు తగిలి, సుగ్రీవుడితో, "వీడు దూత కాదు. రావణుడి వేగుల వాడులాగున్నాడు. మన సేనలను పరీశిలిస్తున్నాడు," అన్నాడు.

వెంటనే సుగ్రీవుడు శుకుణ్ణి పట్టుకోమని వానరులను ఆజ్ఞాపించాడు. శుకుడు మళ్ళీ వానరులకు చిక్కి, "అయ్యో, నా రెక్కలు విరిచారు. కళ్ళు పీకుతున్నారు." అని ఆక్రోశించేసరికి, రాముడు అడ్డుపడి, వాణ్ణి వానరుల బారి నుంచి విడిపించాడు.

తరవాత రాముడు సముద్రతీరాన దర్భలు పరిచి, సముద్రానికి నమస్కారం చేసి, చెయ్యి తల కింద పెట్టుకుని దర్భల మీద పడుకున్నాడు. అతని ముఖం సముద్రం కేసి ఉన్నది. అతను అలా

వదుకుని, సముద్రుణ్ణి ధ్యానిస్తూ మూడు రాత్రులు గడిపాడు. 'కాని సముద్రుడు ప్రత్యక్షం కాలేదు.

రాముడికి కోపం వచ్చింది. కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. అతను లక్ష్మణుడితో, "ఈ సముద్రుడు ఎందుకు రాదు? అతడికి ఎంత గర్వం! నా బాణాలతో ఈ సముద్రంలోని ప్రాణులన్నిటినీ చంపి, సముద్రాన్ని అల్లకల్లోలం చేస్తాను. నా విల్లా, బాణాలూ తీసుకురా," అన్నాడు.

లక్ష్మణుడు వాటిని తెచ్చి ఇచ్చాడు. రాముడు విల్లు ఎక్కు పెట్టి, వజ్రాయుధాల లాటి బాణాలను సముద్రం మీద ప్రయోగించాడు. అవి సముద్రజలంలో ప్రవేశించి, తరంగాలూ, పొగలూ భయం కరంగా లేపాయి.

రాముడు ఇంకా బాణాలు వేయ బోవటం చూసి, ఇలా అయితే మూడు లోకాలూ మండిపోతాయనుకుని, "వద్దు, వద్దు. మరి బాణాలు వేయకు," అంటూ రాముడి విల్లు పట్టుకున్నాడు లక్ష్మణుడు.

అయితే ఇంకా సముద్రుడు కనిపించ లేదు. అందుచేత రాముడు సముద్రుడితో, "ఓ సముద్రుడా. నిన్ను నా బాణాలతో ఎండగట్టేసి, ఎడారి చేసిస్తాను. నా బల పరాక్రమాలను నువ్వు ఊహించను కూడా

లేవు. నీ అజ్ఞానానికి కారణం నీలో ఉన్న దానవులతో నువ్వు చేసిన స్నేహం అయి ఉంటుంది," అన్నాడు.

ఇలా అని రాముడు తన వింటికి బ్రహ్మాస్త్రం సంధించి, చెవిదాకా లాగి, విడవటానికి సిద్ధంగా ఉండగా, అకాశమూ, భూమి దద్దరిల్లాయి. కొండలు గజగజలాడాయి. ఒక్కసారిగా చీకటి కమ్మినట్టయింది. అకాశంలో ప్రచండ మైన వాయువులు వీచాయి. ప్రాణులు అర్తనాదాలు చేశాయి. సముద్రం ఒక యోజనం వెనక్కు తీసింది. అది చూసి రాముడు తన అస్త్రాన్ని వదలడం మానుకున్నాడు.

అంతలో సముద్ర మధ్యంలో సముద్రుడు కనిపించాడు. అతడి శరీరం వైడూర్యకాంతి కలిగి ఉన్నది. అతను దివ్యపుష్పమాలికలు ధరించి, బంగారు అభరణాలు అలంకరించుకుని, గంగా, సింధు మొదలైన నదులను వెంటబెట్టుకుని సాక్షాత్కరించాడు.

సముద్రుడు రాముడి వద్దకు వచ్చి, చేతులు జోడించి, "రామా! లోతూ, గాంభీర్యమూ నా సహజ గుణాలు. నా జలాన్ని ప్రభించటం నాకు శక్యం కాదు. నా చేతిలో ఉన్నదేమంటే, నీ సేన నన్ను దాటదాకా సముద్రప్రాణుల వల్ల మీకు ఎలాటి భయమూ లేకుండా నేను చూడగలను," అన్నాడు.

"అలా అయితే ఈ ఎక్కు పెట్టిన బాణాన్ని ఎక్కడ ప్రయోగించను?" అని రాముడు సముద్రుణ్ణి అడిగాడు.

"ఇటు ఉత్తరంగా ఒక ప్రదేశం ఉన్నది. అక్కడ అభీరులనే పాపాత్ములు ఉండి, పాపకార్యాలు చేస్తున్నారు.

నీ బాణాన్ని వారిపైన ప్రయోగించి, సర్వ నాశనం చెయ్యి," అన్నాడు సముద్రుడు రాముడితో.

రాముడు సముద్రుడు చెప్పినట్టే చేశాడు. అది పడినచోట సర్వనాశన మయిపోయింది. బాణం పడినచోట పాతాళజలం పైకి వచ్చింది. దానికి ప్రణామాపమని పేరు.

తరువాత సముద్రుడు రాముడితో, "నలుడు అనే వానరుడు విశ్వకర్మ కొడుకు. ఇతను సముద్రంమీద సేతువు కట్టుతాడు. ఆ సేతువు నీటిలో మునిగి పోకుండా నేను చూస్తాను," అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

నలుడు రాముడితో తాను విశ్వకర్మ కొడుకునేననీ, విశ్వకర్మ నుంచి వరాలు పొందాననీ, సేతువు కట్టటం తనకు సాధ్యమేననీ, కావాలంటే వానరులు అప్పటికప్పుడే సేతువును కట్టటం కాలయాపన చెయ్యకుండా ప్రారంభించ వచ్చుననీ అన్నాడు.

మూడు ప్రశ్నలు

పూర్వం చందనదేశంలోని, మణిగిరి అనే కొండపక్కగా, శారదానదితాలూకు పాయ ఒకటి ప్రవహిస్తూండేది. దానికి రెండు, మూడు క్రోసులదూరంలోని గోరీపురమనే పల్లెలో, రామశర్మ అనే పండితుడుండే వాడు. ఆయన మంచి పండితుడే కాక, అశుకవి కూడా.

రామశర్మ చెల్లెలైన సుభద్ర భర్త గోరీనాథశాస్త్రి, చందదేశపు రాజాస్థాన పండితుడు. అతడు కూడా మంచి పండితుడే అయినప్పటికీ, గొప్ప అహంకారి. ఆయన ఒకసారి, రామశర్మ కూతురి బాలసారె సందర్భంగా, భార్యతోపాటు గోరీపురం వచ్చాడు.

ఆయన రామశర్మతో పిచ్చాపాటి మాట్లాడుతూ, "రాజధానికి రారాదటయ్యా! నేనున్నాను గదా, గోరీనాథశాస్త్రి బావ మరిదినని చెబితేచాలు, రాజు కళ్ళు

మూసుకుని నిన్ను ఆస్థాన పండితుణ్ణి చేస్తాడు," అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు.

రామశర్మకు ఉన్న పొలాన్ని వ్యవసాయం చేసుకుంటూ బ్రతకడమే ఇష్టం. అందువల్ల ఆయన గోరీనాథశాస్త్రితో, "నాకు ఆస్థానపదవులూ అవీ ఏవీ వద్దులే, బావా! సత్కవులైనవాళ్ళు, పొలం దున్నుకుని బ్రతకడం గౌరవప్రదమే, అన్నారుగదా మహాకవులు," అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

అమాట గోరీనాథశాస్త్రికి చురుక్కు మన్నది. అప్పటికాయన మౌనంగా వూరు కున్నా, తర్వాత బావమరిది తనను అవమానించాడన్న బాధ ఆయనను పట్టి పీడించసాగింది. అనాటి నుంచి, ఆయన భార్య సుభద్రను పుట్టింటికి పంపక పోవడమే కాక, తను కూడా అత్తవారింటి వైపు చూడడమే మానుకున్నాడు.

ఆ విధంగా, ఆ అన్నా చెల్లెళ్ళ కుటుంబాల మధ్య రాకపోకలు అగిపోయి, పదిహేనేళ్ళయింది. ఇప్పుడు రామశర్మ ఒక్కగానొక్క కూతురు శారద, పదిహేనేళ్ళ పడుచు.

ఇది ఇలా వుండగా, గౌరీపురానికి సమీపాన వున్న కళ్యాణదుర్గంలో, రామశర్మ బంధువుల ఇంట పెళ్ళి జరిగింది. ఆ పెళ్ళికి సకుటుంబంగా వెళ్ళిన రామశర్మ, అక్కడ చెల్లెలు సుభద్రను చూసి, అప్యాయంగా పలకరిస్తూ, "బావ కూడా వచ్చాడా, అమ్మా?" అని ప్రశ్నించాడు.

కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత అన్నగారిని చూసిన సుభద్ర, అనందబాష్పాలు

రాలుస్తూ, "లేదన్నయ్యా! నీ మేనల్లుణ్ణి తీసుకుని, నేనొక్కడాన్నే వచ్చాను." అంటూ ఇరవై సంవత్సరాల తన కొడుకు మాధవుణ్ణి పిలిచి, అన్నకు పరిచయం చేసింది.

వినయంగా మేనమామకు నమస్కరించాడు మాధవుడు. మేనల్లుడి వినయశీలతనూ, బుద్ధికుశలతనూ గమనించి ముగ్ధుడయ్యాడు, రామశర్మ. అదే విధంగా, సౌందర్యమూ, సౌశీల్యమూ మూర్తిభవించినట్టున్న మేనగోడలు శారదను చూసి, పరవశించిపోయింది సుభద్ర.

అమె, రామశర్మతో, "అన్నయ్యా! నీ కూతుర్ని చూస్తున్నకొద్దీ, అది నా కోడలైతే ఎంత బాగుంటుందేనన్న ఆలోచన నన్ను నిలవనివ్వడం లేదు. విడిపోయిన మన రెండు కుటుంబాలూ కూడా, మళ్ళికలుసుకుంటాయి. ఏమంటావు?" అన్నది.

సుభద్ర మాటలకు రామశర్మ దంపతులిద్దరూ చాలా సంతోషించి, "మా నోటి వెంట రావలసిన మాట, ముందుగా నీ నోటి నుంచే రావడం, మా అదృష్టం! కాని, బావ దీనికి అంగీకరిస్తాడా అన్నదే సమస్య," అన్నాడు రామశర్మ.

అన్న అంగీకరించగానే, సగం సమస్య తీరినట్టు తేలిగ్గా నిట్టూర్చిన సుభద్ర,

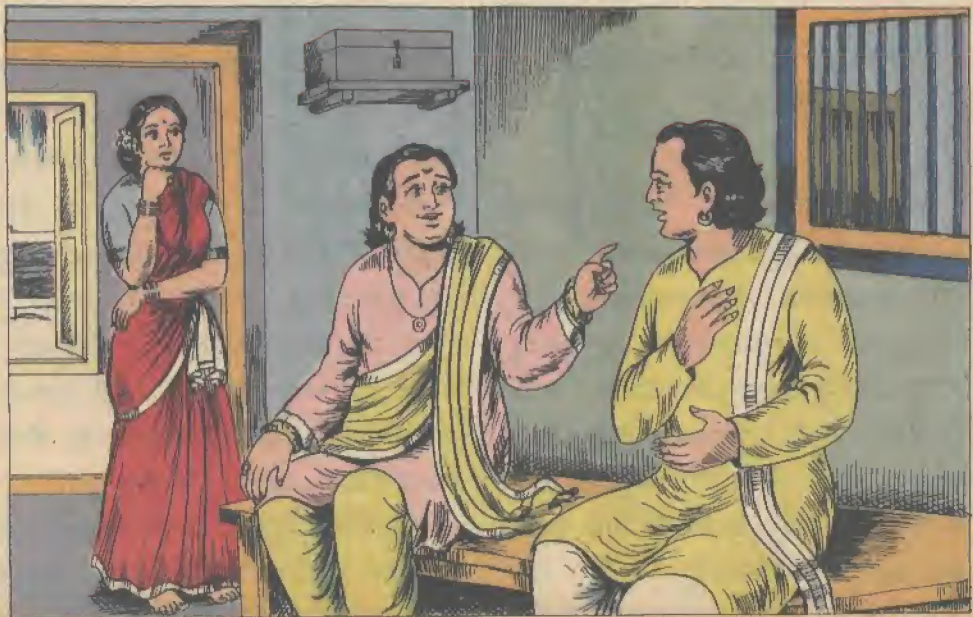
“అయిన ధోరణి చూస్తూంటే, ఇదివరకటి పంతాన్ని, చాలావరకు మర్చిపోయారనే అనిపిస్తున్నది, అన్నయ్యా! మంచి రోజు చూసుకుని, నువ్వు మా ఇంటికి రా! నీ కూతుర్ని మాధవుడికి చేసుకోమని, అయన్నడుగు. ఆ పైన భగవంతుడి దయ.” అన్నది.

కొద్ది రోజులు గడిచాయి. మంచి రోజు చూసుకుని చెల్లెలి ఇంటికి బయలుదేరాడు రామశర్మ. ఈలోపలే, సుభద్ర తన భర్తతో—పెళ్ళిలో మాధవుణ్ణి చూసిన దగ్గర నుంచి, తన అల్లుడుగా చేసుకోవాలని రామశర్మ ఉక్రూతలూగుతున్నాడని, మంచి రోజు చూసుకుని తమ ఇంటికి వస్తాడని చెప్పింది.

ఈ మాట విన్న గౌరీనాథశాస్త్రి, మరింత గర్వంతో పొంగిపోతూ, “పిల్ల నాకు పూర్తిగా నచ్చనీ, చూద్దాం!” అన్నాడు భార్యతో నిర్లక్ష్యంగా.

ఆ తర్వాత వారం రోజులకు, తన ఇంటికి వచ్చిన బావమరిది రామశర్మతో కూడా అదే నిర్లక్ష్యధోరణిలో, “ఇంతకూ నీ కూతురు ఏమైనా చదువుకున్నదా?” అని ప్రశ్నించాడు. కాస్త వెటకారంగా గౌరీనాథశాస్త్రి.

రామశర్మ కోపాన్ని అణచుకుంటూ, “నా కూతురు విద్య గురించి, నేను చెప్పకోవడం తగదుకానీ, కారద సార్థక నామధేయురాలు, బావా!” అని సామ్యంగా జవాబిచ్చాడు.

అందుకు గౌరీనాథశాస్త్రి అయిష్టంగా తలాడిస్తూ, "కాకిపల్లి కాకికి ముద్దే, కాదనేందుకు లేదు! నా కాబోయే కోడలి పొండిత్యాన్ని పరీక్షించవలసింది, నేను," అన్నాడు.

బావగారి మాటలతో, ఉన్న అశకాస్తా అడుగంటగా, భారమంతా భగవంతుడిపై వేసి, బావగారిని సకుటుంబంగా పెళ్ళి చూపులకు అహ్వానించాడు, రామశర్మ. గౌరీనాథశాస్త్రి పంచాంగం చూసి, తాము ఏ రోజు వచ్చేదీ నిర్ణయించి చెప్పాడు.

ఆ రోజున, శారదానది ఒడ్డుకు బండి పంపిస్తానని చెప్పి, బావగారి దగ్గర సెలవు తీసుకున్నాడు, రామశర్మ.

గౌరీనాథశాస్త్రి వస్తానన్న రోజున, రామశర్మ ఏవే పనుల్లో వుండి, తనకు వరుసకు తమ్ముడైన ఒక బంధువును, ఒక పాలేరును బండి ఇచ్చి పంపాడు. వాళ్ళతోపాటు, రామశర్మ ఇంటి పనివాడి కొడుకు, మల్లిఖార్జునుడనే పదేళ్ళ కుర్రవాడు కూడా బయలుదేరాడు.

స్వతహాగా చురుకైన మల్లిఖార్జునుడు, గౌరీనాథశాస్త్రి కుటుంబం శారదానది ఒడ్డున పడవ దిగింది మొదలు వారి సామానులు మోస్తూ, ఏవే కబుర్లు చెబుతూ, గౌరీనాథశాస్త్రిని ఆకట్టుకున్నాడు. బండి చివర కూర్చున్న శాస్త్రి, మల్లిఖార్జునుడి కబుర్లు వింటూ ఏవే అడుగుతున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి శాస్త్రి చేతి మీద చీమ ఒకటి కుట్టింది. "అబ్బ!" అనుకుంటూ ఆయన చీమను కనిగా నలిపి చంపేశాడు.

ఆ తర్వాత మల్లిఖార్జునుడి కేసి చూస్తూ, "ఇంతకూ, మీ అమ్మాయిగారు చదువుకుందిరా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు వాడు ఫక్కున నవ్వుతూ, "నేనే మా అమ్మాయిగారి దగ్గర చదువుకుంటాంటే, అవిడ చదువుకుందా లేదా అంటారేమిటి, బాబూ?" అన్నాడు.

"ఓహో, నువ్వు మీ అమ్మాయిగారి శిష్యుడివన్న మాట! ఎంతవరకూ చదువు

కున్నావెం?" అని అడిగాడు గౌరీనాథ శాస్త్రి.

"ఏమో, అదంతా నాకు తెలియదు గాని, మిమ్మల్ని ఏవైనా ప్రశ్నలడగమంటే తెలిగ్గా అడిగేయగలను," అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

"నా పాండిత్యాన్నే పరీక్షించేంత గొప్పవాడివన్న మాట! సరే, అడుగు. కాని, ఒక్క నియమం!" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఏమిటా నియమం?" అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

"నువ్వు గెలిస్తే, మీ అమ్మాయిగారు గెలిచినట్టు. నువ్వు ఓడిపోతే, మీ అమ్మాయి గారు ఓడిపోయినట్టు. సరేనా?" అన్నాడు శాస్త్రి.

ఆ మాట వినగానే బండిలో వున్న సుభద్రా, మాధవుడూ కంగారుగా ముఖాలు చూసుకున్నారు. సుభద్ర, మల్లిఖార్జునుణ్ణి కనిరి. భర్తను వారించబోయింది. కాని శాస్త్రి అదేం పట్టించుకోకుండా, మల్లిఖార్జునుడి వైపు తిరిగి, "ఆ ప్రశ్నలేమిటో అడగరా!" అన్నాడు.

"నేను మూడే ప్రశ్నలడుగుతాను, బాబూ! మీరు వాటికి జవాబులు చెప్పలేక పోతే, ఓడిపోయినట్టు ఒప్పుకోవాలి," అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

శాస్త్రి అంగీకరించాడు.

"సరే, చెప్పండి! చీమలరాక్షసుడు ఎవరు?" అని అడిగాడు మల్లిఖార్జునుడు.

ఆ ప్రశ్న విని శాస్త్రి తెల్లబోయి, “ఇదేదో కాకమ్మకథలో పేరులా వుంది. ఇలాంటి ప్రశ్నలడగడానికి వీల్లేదు,” అన్నాడు.

“ఇది ఏ కథలో పేరుకాదు, బాబూ! కాస్త ఆలోచిస్తే మనకే తెలుస్తుంది. మీకు తెలియకపోతే, నేనే చెబుతా!” అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు. గౌరీనాథశాస్త్రి, నాకు తెలియదు అనక తప్పింది కాదు.

“చీమలరాక్షసుడు మనిషే! చిటికెన వేలితో గట్టిగా నొక్కితే చచ్చిపోతుంది. మరి మనిషి, ఆ చీమ పాలిటి రాక్షసుడు కాదా?” అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

శాస్త్రి లోలోపలే అనందిస్తూ, పైకి, “సరేలే, రెండో ప్రశ్న అడుగు!” అన్నాడు.

“మనిషికి ముఖ్యంగా కావలసినదేమిటి?” అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

“విజ్ఞానం, పాండిత్యం!” శాస్త్రి వెంటనే జవాబిచ్చాడు.

మల్లిఖార్జునుడు నవ్వుతూ, “కావు, బాబూ! గడుసుదనం, లౌక్యం, నా గడుసుదనంతోనే పండితులైన మిమ్మల్ని మొదటి ప్రశ్నతోనూ, ఇప్పుడు ఈ రెండో ప్రశ్నతోనూ గెలిచాను. కాదంటారా?” అన్నాడు.

శాస్త్రి కాధనలేకపోయాడు. అతడిలోని అహంకారపుపార, మల్లిఖార్జునుడి మాటలతో, నెమ్మదిగా కరగసాగింది.

“సరే, ఆ ప్రశ్న వినండి! కోడలికి అత్తమామల మీద వుండవలసిందేమిటి?” అన్నాడు మల్లిఖార్జునుడు.

“భయభక్తులు, గౌరవం!” శాస్త్రి సంశయిస్తూనే జవాబిచ్చాడు.

“కాదు. అభిమానం!” అంటూ మల్లిఖార్జునుడు నవ్వి, “అత్తమామలు మంచివాళ్ళయితే, కోడలికి తప్పకభక్తి గౌరవాలుంటాయి. కాని, అభిమానించే కోడలు, అత్తమామలు ఎలాంటి వాళ్ళయినా, బంధానికి విలువనిచ్చి, ఆదరించి అభిమానిస్తుంది!” అన్నాడు.

ఈసారి వెంటనే నేరు విప్పలేక పోయాడు, గౌరీనాథశాస్త్రి. బండిలో వున్న

తల్లికొడుకు లిద్దరూ మాత్రం, ముఖాలు చూసుకుని చిన్నగా నవ్వుకున్నారు.

కొద్ది క్షణాలు గడిచాక శాస్త్రి, "అయితే మీ అమ్మాయిగారు, నీకీ ప్రశ్నలు నేర్పి పంపిందా?" అని ప్రశ్నించాడు.

మల్లిఖార్జునుడు క్షణం తటపటా యించి, "లేదు, బాబూ! మా అమ్మాయి గారు, నాకు కేవలం ఆలోచించడం మాత్రమే నేర్పారు. ఆలోచిస్తూంటే అన్నీ మనకే తెలుస్తాయట. మీరు వస్తున్నారని తెలియగానే, నేను సంబరపడుతుంటే— ఈ సంబంధం కుదిరేదికాదులేరా, అన్నారు అమ్మాయిగారు, అందుకని, నేనే మొదటి రెండు ప్రశ్నలూ ఆలోచించి, మూడో ప్రశ్న ద్వారా, నా ఆలోచన మీకు చెప్పేశాను, అంతే! ఇందులో మా అమ్మాయిగారి ప్రమేయం ఏమీలేదు," అన్నాడు.

బండి ఇంటిని సమీపించగానే, రామ శర్మ ఎదురువచ్చి, అందర్నీ సాదరంగా ఆహ్వానించి లోపలికి తీసుకు వెళ్ళాడు.

తండ్రి పిలిచిన మీదట, శారద వచ్చి, వినయంగా శాస్త్రి దంపతు లిద్దరికీ నమస్కరించి వెళ్ళింది.

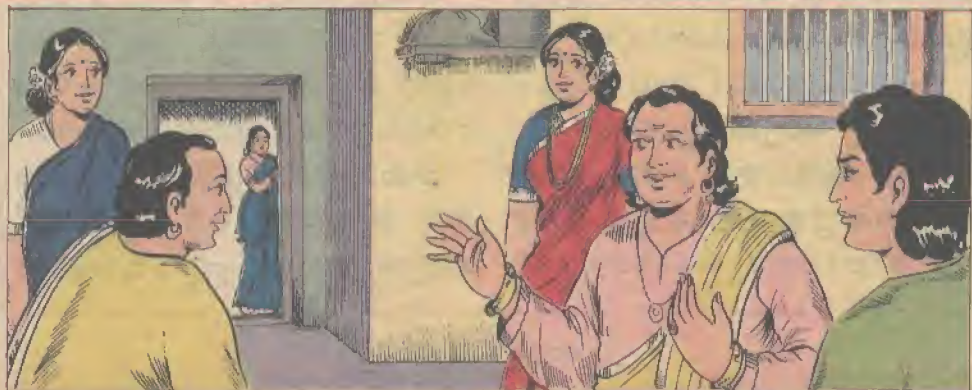
భోజనాలై విశ్రాంతిగా కూర్చున్న సమయంలో, రామశర్మ, "బావా! అమ్మాయిని పిలవమంటావా?" అని అడిగాడు.

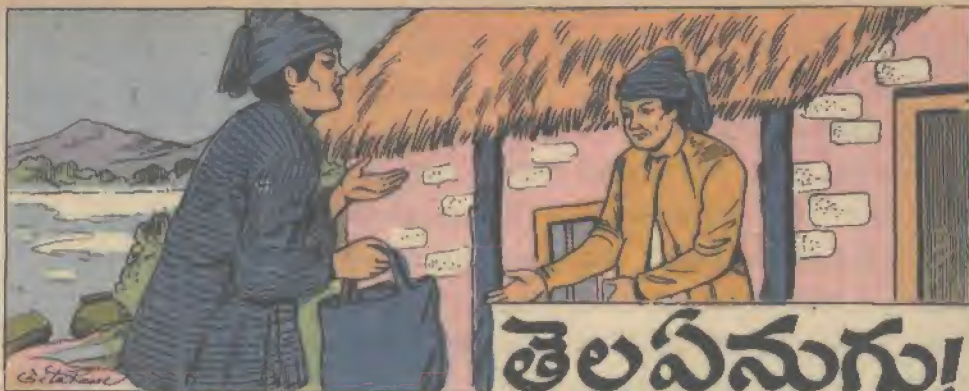
"దేనికి?" అర్థం కానట్టు ప్రశ్నించాడు గౌరీనాథశాస్త్రి.

"అమ్మాయి విద్యాకౌశలాన్ని పరీక్షిస్తా నన్నావు గదా!" అన్నాడు రామశర్మ.

దానికి గౌరీనాథశాస్త్రి నవ్వుతూ, "నీ కూతురు తరపున అమె శిష్యుడు, మూడే మూడు ప్రశ్నలతో నన్ను ఓడించాడయ్యా! అంతేకాదు, నాకు ఆలోచించడం కూడా నేర్పాడు. బాగా ఆలోచించి చెబు తున్నాను, నీ కూతురు నాకు పరీపూర్ణంగా నచ్చింది. ఇక నువ్వు లగ్నం పెట్టించడమే తరువాయి!" అన్నాడు.

శాస్త్రి మాటలకు రామశర్మతోబాటు, అందరి ముఖాలూ ఆశ్చర్యానందాలతో కలకల్లాడాయి.

తెల్లపనుగు!

పూర్వం బర్మాదేశంలోని, ఒక చిన్న రాజ్యాన్ని మోలాంగ్ అనే రాజు పాలిస్తుండేవాడు. దానిరాజధానినగరంలో క్వంగ్ యూ అనేవాడు, ఎంత మాసిన బట్టలైనా సరే శుభ్రంగా ఉతికి చలవ చెయ్యడంలో చాలా ప్రసిద్ధికెక్కాడు.

ఒకనాటి ఉదయంవేళ క్వంగ్ యూ దగ్గరకు, మట్టిపాత్రలు చేయడంలో మంచి నేర్పరి అయిన కుమ్మరివాడొకడు వచ్చి, "రాజుగారు నాకోసం కబురంపారు. రాణి గారికి ఒంట్లో బాగోలేదట. అమె సేవించే మందులు తయారు చేయడానికి, ప్రత్యేక మైనమట్టితోఒకపాత్రచేయాలి," అన్నాడు.

"అదృష్టవంతుడివి! రాజదర్శనం మాటలా?" అన్నాడు క్వంగ్ యూ.

"అది నిజమే. కాని, ఆయన్ని దర్శించేందుకు కాస్త శుభ్రంగా వున్న దుస్తులతో వెళ్ళాలిగదా! ఇదుగో, ఈ సంచీలో మాసిన

బట్టలు తెచ్చాను. వాటిని రేపు ఉదయాని కల్లా బాగా ఉతికి ఇవ్వాలి," అన్నాడు.

ఆ మధ్యాహ్నం క్వంగ్ యూ వాటిని శుభ్రపరిచేందుకు వేడినీళ్ళలో ఉడక బెట్టేసరికి, నీలం రంగులో వున్న ఆ బట్టల రంగు వెలిసిపోయి తెల్లగా అయినై.

మర్నాడు కుమ్మరి వచ్చి, జరిగింది చూసి క్వంగ్ యూతో పొట్లాటకు దిగి, తనకు జరిగిన నష్టాన్ని గురించి రాజుకు ఫిర్యాదు చేస్తానంటూ, అతనికి డబ్బు లివ్వకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

కుమ్మరి రాజప్రాసాదంలోకి వెళ్ళే సరికి, రాజు, "అహా, ఏం తెలుపు! బట్టల్ని మల్లెపూవంత తెలుపుగా ఉతికిన వాడెవడు?" అని కుమ్మరిని అడిగాడు.

వాడు రాజుతో, "ప్రభూ! మన నగరం లోనే క్వంగ్ యూ అనే బట్టలుతికేవా డున్నాడు. వాడు దేన్నయినాసరే, అఖరుకు

ఎలుక తోలునైనా తెలుపు చేయగలడు. తమరు తెల్లపినుగు కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు గదా! గజశాలలో వున్న ఏ ఏనుగునైనా వాడి కప్పగించండి. వాడు దాన్ని తెల్ల ఏనుగును చేయగలడు," అన్నాడు.

రాజు వెంటనే క్వంగ్ యూ కోసం భటులను పంపాడు. వాడు వచ్చి రాజు చెప్పింది విని, ఇది కుమ్మరి తనకు హాని చేసేందుకు వేసిన పథకం అని గ్రహించి, రాజుతో, "ప్రభూ! ఒక్క ఏనుగునేమిటి, తమరాజ్యాపస్త్రే, గజశాలలో వున్న ఏనుగులన్నిటినీ తళతళలాడే తెల్ల ఏనుగుల్ని చేయగలను. అయితే, అందుకు ముందుగా ఏనుగును బట్టల్ని ఉడకబెట్టినట్టుగా వేడి నీళ్ళలో ఉడకబెట్టాలి. అందుకవసరం అయిన తొట్టెను, ఇంతకుముందు తమ దర్శనానికి వచ్చిన కుమ్మరిచేత వేగిరం తయారు చేయించండి," అన్నాడు.

మరుక్షణం రాజు కుమ్మరిని రప్పించి, "ఒరే, రేపు సూర్యోదయానికల్లా, ఏనుగు నిలబడడానికి ఏలైనంత పెద్ద తొట్టెనుచేసి తీసుకురా. అలా తేక పోయాచేనిన్ను రాజ్యం నుంచి బహిష్కరిస్తాను," అన్నాడు.

ఇది క్వంగ్ యూ పన్నిన పన్నాగం అని తెలుసుకుని, చేసేదిలేక కుమ్మరి ఇంటికి పోయి, ఆ రాత్రంతా ఇంటిల్లపాదినీ మట్టిమోయడానికి, అడుసుతొక్కడానికి

సాయంగా తీసుకుని, తెల్లవారుతూండగా తొట్టెతో రాజుగారి వద్దకు వచ్చాడు.

క్వాంగ్ యూ తొట్టెలో నీళ్ళు పోయించి, దానిచుట్టూ మంటలు పెట్టాడు. నీరు వేడెక్కుతూండగా మావటివాడు గజశాల నుంచి ఏనుగు నొకదాన్ని తోలుకువచ్చి, తొట్టెలో దింపాడు. దానితో తొట్టెముక్కలూ చెక్కలుగా పగిలిపోయింది.

ఇది చూసి రాజు, కుమ్మరికేసి కళ్ళెర్ర చేసి, "ఒరే, నువ్వు చేపట్టిన వృత్తికే అవమానకరం! రేపు సూర్యోదయానికి రెండు ఘడియలముందుగా, గట్టిగా వుండే మరొక తొట్టెను చేసి తీసుకురాకపోయావే, నీ తల కొట్టేయిస్తాను," అన్నాడు.

“అలాగే, ప్రభూ!” అంటూ కుమ్మరి బయలుదేరి, ఆ రాత్రికిరాత్రే రాజ్య సరిహద్దులు దాటి పారిపోయాడు.

ఇది విని రాజు కోపం పట్టలేక ఒర నుంచి కత్తిదూసి, క్వాంగ్ యూ ను, “నువ్వు, ద్రోహం తలపెట్టలేదు గదా?” అని గద్దించాడు.

క్వాంగ్ యూ రాజుకు వంగి, వంగి దణ్ణాలు పెట్టి, “ప్రభూ! ఏనుగును, నా ఇంటికి పంపండి. రేపిపాటికి ఏనుగు నాదా లేక ఐరావతమా? అని తమరు భ్రమపడగలరు,” అన్నాడు.

ఆ రాత్రి క్వాంగ్ యూ తన ఇంటి వద్ద మావటివాడు వదిలిపోయిన నల్లఏనుగుకు, ఒక నిచ్చెన అనించి, దాని మీద నిలబడి, సున్నంతో గోడలకు వెల్లవేసినట్టు, దానికి ఆరగా ఆరగా ఐదారు, షార్లు సున్నం నీళ్ళతో వెల్లవేశాడు.

తెల్లవారి రాజు, ఆ ఏనుగును చూసి పరమానందభరితుడై, “అహః, తెల్ల ఏనుగు కావాలన్న కోర్కె ఈనాటికి

తీరింది!” అని క్వాంగ్ యూను మెచ్చు కుని, వాడికి లక్ష బంగారు కాసులూ, ఒక పంచకళ్యాణి గుర్రాన్ని బహూకరించాడు.

క్వాంగ్ యూ వాటితో ఇంటికి తిరిగి వస్తూనే, మూటాముల్లే సర్దుకుని గుర్రం మీద బయలుదేరి, సూర్యాస్తమయ మవు తూండగా రాజ్యసరిహద్దులు దాటి, ఒక చిన్న నదీప్రాంతాన్ని చేరాడు.

అక్కడ చిరిగిపోయిన బట్టలతో, ఒకడు నదిలో గాలం వేసి చేపలు పడుతూ కనిపించాడు. క్వాంగ్ యూ వాడికేసి చూసి గుర్తించి, “ఓహూ, నన్ను సాధించబోయి కుమ్మరివి, జాలరివయ్యావన్నమాట!” అన్నాడు.

కుమ్మరి, క్వాంగ్ యూను చూసి తెల్లబోతూ, “ఇక్కడి కెందుకొచ్చినట్టు? ఈ గుర్రమేమిటి?” అని అడిగాడు.

అప్పుడు క్వాంగ్ యూ, వాడికి జరిగిన దంతా చెప్పి, “పద, నది దాటి మరొక రాజ్యం చేరి, ఎవరివృత్తులు వాళ్ళం చేసుకుంటూ మిత్రుల్లా బతుకుదాం!” అన్నాడు.

ప్రకృతి వింతలు:

'సర్వాంతర్యామి!'

దోమకాటుకు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు గురికానిమానవుడు భూప్రపంచంలో వుండే అవకాశంలేదు. ఎందుకంటే, దోమలు లేని చోటంటూలేదు. అవి ఎంతటి చలివైనా, వేడినైనా భరించగలవు. అతిశీతల ప్రదేశాలయిన ఉత్తరకెనడా, సైబీరియా దేశాలలోనూ, ఉత్తర ధ్రువ ప్రాంతం లోనూ ఉన్నాయి. వేడి, వర్షాలూ నిండిన భూమధ్య రేఖ ప్రాంతపు అడవులలోనూ ఉన్నాయి. దోమలు కీటకాలన్నిటిలోకీ చాలా దృఢమైనవి!

కీటక ప్రపంచం!

భూమిమీద రికార్డుయిన 10,00,000 జీవరాసుల్లో 8,00,000 కీటక జాతికి చెందినవే. ఈ కీటకాలను గురించి రాయాలంటే కనీసం 8,000 పేజీల పుస్తకం కావలసి వుంటుంది. ఆ కీటకాల జాబితాను ఒక్కసారి చదివి పూర్తి చేసేటోగా మరి కొన్ని రకాల కీటకాలు పుట్టుకువచ్చే అవకాశం ఉన్నది!

Chandrasekhar

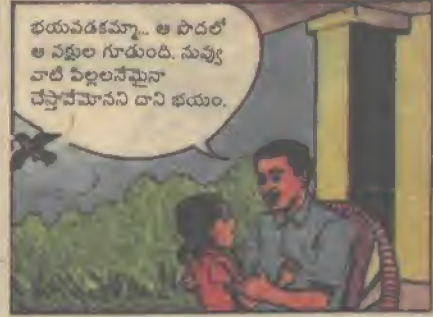
కోడిపిల్లల లెక్క!

గొంతెమ్మ కోరికలతో తొందరపడేవాళ్ళను గుడ్డు పొదుగుకింద ఉన్నప్పుడే కోడిపిల్లల్ని లెక్కించేవాళ్ళు, అని చెప్పడం కద్దు. ఒకవేళ అలా లెక్కగట్టగలిగామంటే అవి మన జనాభా అంత వుంటుందని ఓ అంచనా: సరే, గుడ్డు లోపల పరిపూర్ణంగా అభివృద్ధి చెందిన కోడి పిల్ల పైపెంతును సగలగొట్టుకుని బయట పడడానికి రెండు రోజులు పడుతుంది!

అంతా

మా పిల్లలకే!

జీవిత భీమా — ఇది ప్రేమ చిహ్నం

లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

AMRITA BHARATI

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు
 ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1992 మార్చి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

M. Natarajan

Devidas Kasbekar

★ పై పోటోలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ జనవరి నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న పేట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి. - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మైద్రాసు-26

నవంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో: ఎగుడు దిగుడు తతంగం!

రెండవ పోటో: ఎగిరేనా పతంగం?

పంపివవాడు: పొన్నవల్లి నరవ్యక్తి, C/o. పి. శ్రీ రామారావు,

మాలిపేరం-533 253 (ఆం. ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో శింపత్తుర చందా: రు. 48-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

డాక్టర్ ఎజిస్టిన్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడపళని, మైద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

1966

26వ సంవత్సరంలో
మీ అభిమాన పత్రిక!

విజయచిత్ర

26 సంవత్సరాలుగా సినీ పరిశ్రమకీ-
సినీమా అభిమానులకీ మధ్య వారడిగా
వుంటూ, వన్నెతరగని నాణ్యతతో
వెలువడుతున్న
ఏకైక సినీమా పత్రిక

విజయచిత్ర

నాటినుండి నేటివరకు సినీమా అభిమానుల
ప్రియతమ పత్రిక!

విజయచిత్ర

1992

ఇది ఒక డౌల్బ్ ప్రచురణ

దూరతీరాలలో ఉన్న మీ బంధుమిత్రులకు
మీరు ఇవ్వదగిన ప్రయాతి ప్రయమైన కానుక

చందమామ

వారికి కావసిన భాషలో చందమామను అందజేయండి :

అస్సామీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీష్, గుజరాతీ, హిందీ, కన్నడం, మలయాళం,
మరాఠీ, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

దూరదేశంలో ఉన్నప్పటికీ వారికి మాతృదేశంలో ఉన్న మధురానుభూతిని కలిగించండి ।

సంపత్నర చందా :

ఆఫ్ఘియా, జపాన్, మలేషియా & శ్రీలంక

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 105.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 216.00

ప్రాన్స్, సింగపూర్, ఇంగ్లండు, అమెరికా.

వక్రీమజర్నలీ & ఇతర దేశాలు

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 111.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : 216.00

మీ చందాంను 'చందమామ వర్లికేషన్స్' పేరు మీదుగా రిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా గాని,

మచిఅర్డర్ ద్వారా గాని కింది చిరునామాకు పంపండి :

నర్మల్లేషన్ మేనేజర్, చందమామ వర్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వరవళని, మద్రాసు-600026

పాలు కిక్కిరియ
అపూర్వ సమ్మేళనం
పిల్లల మనసులుదోచే
పరిశ్రమ అనుభవం

nutrine
COOKIES

కోకోనెక్, న్యూట్రైన్ కుక్కిస్ తో
ఆనంద కోలాహలం!

